

Városfejlesztésre pályázhat Marosvásárhely

## A tömegközlekedés korszerűsítése az elsődleges



Fotó: Nagy Tibor

Nyolc hónapja van Marosvásárhelynek arra, hogy megírja azokat a pályázatokat, amelyekkel 31,5 millió eurót hívhat le uniós alapokból. A városvezetés elsősorban a tömegközlekedést fejlesztené, csupán erre a tervre közel 25 millió eurót költenének. A pályázatokat a tanács által is elfogadott városi mobilitási terv, illetve az integrált városfejlesztési stratégia (SIDU) alapján dolgozzák ki – nyilatkozta a Népújságnak Makkai Gergely, Marosvásárhely RMDSZ-es alpolgármestere.

A marosvásárhelyi önkormányzat tavaly decemberben hozta nyilvánosságra, hogy a Központi Fejlesztési Ügynökség elfogadta a város mindkét stratégiai fejlesztési tervét: a mobilitási tervet és az integrált városfejlesztési stratégiát. Ezek képezik az alapját azoknak a pályázatoknak, amelyeket az önkormányzat az elkövetkező években megvalósítana, e célból pedig nem kevesebb, mint 31,5 millió eurót hívhat le uniós alapokból, a Regionális Operatív Program 4-es főtengelyén keresztül. A szóban forgó pályázati alap a fenntartható városfejlesztést célozza.

Antalfi Imola

(Folytatás a 4. oldalon)

## A vizsga és rendezője Marosvásárhelyen

A Filmes találkozások címet viselő projekt során következő, negyedik kiadásának vendége Bergendy Péter filmrendező, akivel 2011-es, nagy sikerű, A vizsga című ügynökfilmjét, politikai thrillerjét fogják megnézni.

2.

## Zászlóavatás Szabédon

Püspökük jelenlétében avattak nőgyeleti zászlót vasárnap a szabédi unitáriusok. Ezzel régen dédelgetett álma vált valóra a több mint kilencvenéves szervezetnek.

4.

## Boszorkányságok

Üldözés, perek, kínzás, kivégzés – szavakban és képekben boszorkányságok „röpködtek” április 27-én este a Teleki Téka freskós termében, ahol Lázok Klára, a téka főkönyvtárosa Tóth G. Péter történészt, néprajzkutatót, veszprémi főmuzeológust kérdezte kutatásainak különleges témájáról, a kora újkori boszorkányságról, boszorkányüldözésről.

6.

## Bizakodik a City'us, de a neheze még hátravan

Kacsó Endre csapata hazai pályán legyőzte a riválisát, ahogy ezt az alapszakaszban is tette, azonban a benmaradáshoz idegenben is nyernie kell.

9.



**OPTICA OPTOFARM**  
A látás szakértője

2018. április 16. és 2018. június 1. között  
minden nyugdíjas ügyfelünknek 50%-kal olcsóbban kínáljuk a műanyag lencsét.  
Az akció közellátó szemüveg rendelésénél, American Standard Uncoated műanyag lencsére érvényes, 0+-6 és 0+-6/2 cyl dioptria tartományban.

### Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk (plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával))
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

### Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

### Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

### Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

**Aktuális**

## Korai öröm

Antalfi Imola

Érdekes tanulmányt tett közzé az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound), amelynek célja, hogy a foglalkoztatással és szociális kérdésekkel kapcsolatos szakpolitikák kidolgozásával hozzájáruljon az uniós tagországaiban az élet- és munkakörülmények javításához.

A minimálbér-növekedéseket vizsgálva az Eurofound megállapította: az utóbbi évben az EU-tagállamok közül 19-ben nőtt a minimálbér, a legnagyobb – több mint 50 százalékos – növekedés Romániában volt, az ország ezzel megelőzte Bulgáriát. Az más kérdés, hogy az átlagbértől milyen arányt képvisel a minimálbér – a rossz hír az, hogy 50 százalék felé közelít a január 1. utáni béremelések nyomán.

Most már elmondhatjuk, hogy a minimálbér-növekedés szempontjából felkerültünk a harmadik helyre (lentől), Románia után már csak Litvánia és Bulgária kullog. De az sem mindegy, hogy mekkorát kellett „ugrani”, hogy ezt a „kiemelt” helyet elfoglalhassuk. Nos, nem kevesebb, mint 52 százalékkal növelték a minimálbért 2017. január 1. és 2018. január 1. között. Az elmúlt nyolc évre vonatkoztatva több mint 200 százalékkal nőtt a minimálbér.

Ezzel nem is volna baj, hiszen a bérek tekintetében is fel kell zárkózni az országnak Európa tagállamaihoz, a gond az, hogy a minimálbér-lufit csak fújták, a termelékenység növekedése viszont messze elmaradt attól, ami fedezte volna a növekedést. A január 1-től alkalmazott manőver, amellyel a társadalombiztosítási járulék fizetését át-hárították a munkavállalókra, nem járt igazi fizetésemeléssel. A kormányintézkedést követő jövedelemcsökkenést a cégeknek kellett

(Folytatás a 3. oldalon)

**MÁJUS**

**3., csütörtök**

*A Nap kel*  
6 óra 5 perckor,  
*lenyugszik*  
20 óra 33 perckor.  
*Az év 123. napja,*  
*hátravan 242 nap.*

**IDŐJÁRÁS**

*Napos idő*

**Hőmérséklet:**  
max. 29°C  
min. 13°C



**Istenvéltessel**

Ma **TÍMEA, IRMA**, holnap **MÓNKA, FLÓRIÁN** napja.  
**MÓNKA:** vitatott eredetű, lehet pun, akkor jelentése: istennő, ha görög, akkor magányosan élő, ha pedig latin gyökerű: intó, figyelmeztető.  
**FLÓRIÁN:** latin név rövidülése, jelentése: virágos, virágzó.

**VALUTAÁRFOLYAM**  
BNR – 2018. május 2.

1 EUR	4,6630
1 USD	3,8839
100 HUF	1,4858
1 g ARANY	163,6897

**ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!**

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népszerűség szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

**Megyei hírek**

**Táncra perdül Marosvásárhely**

A tánc világnapja alkalmából május 3-án, ma délután 4 órakor a marosvásárhelyi Színház téren fergeteges táncra várják az érdeklődőket. Szervezők a MIET – Maros megyei Ifjúsági Egyeztető Tanács, valamint Varró Huba koreográfus. Partnerek: az RMDSZ marosvásárhelyi és megyei szervezete.

**A Ludas Matyi Marosvásárhelyen**

Május 3-án és 4-én, ma és holnap délelőtt 10 és déli 12 órakor a Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes Ludas Matyi című táncjátékát mutatja be a Maros Művészegyüttes kövesdombi székhelyén. Rendező: Kelemen Szilveszter, alkotótársak: Bőjte Róbert, Fazakas Misi, Kósa Gabriella, Szabó László, zenei szerkesztő Mihó Attila, művészeti vezető András Mihály.

**Molière: a nők iskolája**

Május 3-án, ma 19 órától a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Líviu Rebreanu Társulata ismét színre viszi a nagyteremben Molière A nők iskolája című darabját, amely magyar nyelvű felirattal követhető. Az előadást 12 éven felülieknek ajánlják. Jegyek a Kultúrpalota jegyirodájában, a színház pénztárában és a www.biletmaster.ro honlapon válthatók.

**Emlékezzél meg...**

Május 6-án, vasárnap 19 órakor a Kultúrpalota nagytermében Emlékezzél meg... címmel vallásos népi énekek lemezbemutatójára kerül sor a Marosvásárhelyi Református Egyházak Kuratóriuma rendezésében. Áhítatot tart Ötvös József ny. lelkipásztor. Énekel Kacsó Hanga Borbála, közreműködnek: Tóth Adorján Márton – nagybőgő, Szabó Dániel – cimbalom, Major Levente – hegedű, Szász József Árpád – brácsa, Kubik Tamás – orgona, Csenki Zsolt – koboz. A belépés díjmentes. Helyjegyek a Kultúrpalota jegypénztárában igényelhetők keddtől vasárnapig 9–15.30 óra között. Jegyfogadás a 0365-451-034-es telefonszámon vagy előadás előtt egy órával.

**Mosolyalbum visszatér!**

Ezzel a címmel állított össze vidám jelenetekből álló előadást – másodjára – a szászrégeni RMDSZ Nőszervezete. A jótékonykabaréest ma 19 órától lesz az Eugen Nicoră művelődési ház nagytermében. Az összegyűlt pénzt a gyermeknap megszervezésére fordítják.

**Költők a Gaudeamus Házban**

Május 7-én, hétfőn 18 órai kezdettel Albert-Lőrincz Márton és Hadnagy József lesz a segesvári Gaudeamus Ház (E. Teodoroiu utca 2.) vendége. Bemutatják a szerzők Kronosz kövei című közös kötetét. Házigazda Jakabházi Béla magyartanár, közreműködik Doszlop Lídia.

**Vigaszágon Jézushoz**

Sebestyén Péter Vigaszágon Jézushoz című, kisesszéket tartalmazó kötetét mutatják be május 10-én, csütörtök délután 5 órától a Vár-lakban, Kedei Zoltán marosvásárhelyi műtermében. Közreműködik Doszlop Lídia. A szerző dedikál.  
Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

**Folytatják az iskolaépítést Szászbogácson**  
**2019-ben új épületben kezdhetik a tanévet**

Hosszas huzavona után úgy tűnik, hogy végre befejezhetik a bogácsi új iskola építését. Jelenleg az oktatási intézmény egy kivándorolt valamikori szász nagygazda egykori házában működik, ahol a melléképületek az udvaron vannak. S bár néhány éve hozzáfogtak egy új épület felhúzásához, a versenytárgyalást megnyert cég csődbe ment, és két évet kellett várni, ameddig peres úton végre felbonthaták a szerződést, és új versenytárgyalást írhattak ki a kivitelezésre. Az új

kétszintes épületre 3,8 millió lejt költenek az országos vidékfejlesztési alapról, az önkormányzat önrésze a terv összértékének mintegy 15%-a, azaz megközelítőleg 600.000 lej, amivel a tervezési és az engedélybeszerzési költséget fedezték. A közművesítést a központi költségvetésből állják. Az új iskolában 16 tantanterm, tanári szoba, melléképületek lesznek. A régi épületet meg akarták őrizni műemlék jellege miatt (bár nem nyilvánították azzá), azonban az új tüz-

védelmi szabályok okán le kell bontani, ugyanis kapuja szűk, így balesetkor nem lehet megközelíteni az épületet tűzoltókocsival.

A gond azonban az, hogy amikor a projektet elindították, 370 tanuló járt az iskolába, jelenleg azonban 230-an vannak, és sajnos egyre csökken a gyermeklétszám. Az előjárók azt tervezik, hogy 2019 szeptemberében a bogácsi iskolások az új épületben kezdik a tanévet. (v. gy.)



Fotó: Vajda György

**Filmes találkozások 4.**

**A vizsga és rendezője Marosvásárhelyen**

**Amint arról korábban is tudósítottunk, a marosvásárhelyi Édentől Keletre filmklub nemrég új eseménysorozat szervezésébe kezdett, aminek lényege, hogy ismert és kevésbé ismert filmes alkotókat hívunk Vásárhelyre. Az András Lóránt Társulat székhelyeként funkcionáló Knöpfler Vilmos (Brăila) utca 10. szám alatti egykori zsinagógában tartott esteken levetítik a meghívott rendezők, filmes szakemberek alkotásait, majd közönségtalálkozó keretében beszélgethet velük a közönség.**

**Kaáli Nagy Botond**

A Filmes találkozások címet viselő projekt soron következő, negyedik kiadásának vendége Bergendy Péter filmrendező, akivel 2011-es, nagy sikerű, A vizsga című ügynökfilmjét, politikai thrillerjét fogják megnézni a

jelenlévők, majd a találkozói keretében beszélgetnek is róla.

Amint azt a film ismertetőjében olvashatjuk, A vizsga megtörtént eseten nyugvó története 1957 decemberében játszódik. Az egy évvel azelőtti zürzavaros események után az Államvédelmi Osztálynak meg kell győződnie arról, hogy ügynökei közül kiből bízhat meg a jövőben, ezért egytől egyig próbára teszi azok lojalitását a rendszerhez. A szép karrier előtt álló tartótisztnek, Jung Andrásnak éppen a szenteste hozza el ezt a bizonyos vizsgát: nem is sejtji, hogy a szemközti ház egyik ablakából többek között atyai tanítómestere, Markó Pál figyelni és értékelni minden tettét, minden mondatát. Ha András ezt tudná, valószínűleg nem éppen ezen a napon találkozna konspirált lakásán az addig szigorúan titkolt szerelmével, Évával, és körültekintően őrizné a rábízott ügynöklisztát is. A névsornak azonban lába kél, András megtudja, hogy Éva egyáltalán nem

az, akinek hitte, és lassan az is kiderül, hogy senki sem bízhat meg a másikkal.

A 89 perces, színes magyar játékfilm Köbli Norbert forgatókönyve alapján született, a főbb szerepekben Nagy Zsolt, Kulka János, Hámori Gabriella, Scherer Péter, Elek Ferenc és Haumann Péter színművészeket látathatja a közönség.

A marosvásárhelyi vetítésre és közönségtalálkozóra május 4-én, pénteken délután 6 órától kerül sor a Knöpfler Vilmos utcai régi zsinagógában, az András Lóránt Társulat székhelyén. Az eseményre a belépés ingyenes.

A rendezvény támogatói a Nemzeti Kulturális Alap és a Studium Prospero Alapítvány. Partnerei: az Édentől Keletre filmklub, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem, a Maros Megyei Ifjúsági Egyeztető Tanács, az András Lóránt Társulat és az Aranka György Alapítvány.



**NÉPÚJSÁG**  
ÖNÁLLÓ  
MAROS MEGYEI NAPILAP  
Kiadja az IMPRESS KFT.  
FŐSZERKESZTŐ:  
Karácsonyi Zsigmond  
LAPSZERKESZTŐK:  
Antalfi Imola  
Benedek István

**MUNKATÁRSÁK:** Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.  
**TÖRDELÉS:** Izsai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.  
**FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujas.ro, tel. 0742-828-647.  
**REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.  
**SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro  
**Telefon:** titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.  
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.  
**Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.:** 0742-828-647.  
**Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:** hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.



642357800052

ISSN 1220-3475 (print);  
ISSN 1584-3238 (online)

## Ismét az alkotmánybíróság elé kerül az igazságügyi reformcsomag

**Ismét az alkotmánybíróság elé kerül a bukaresti kormánykoalíció által kezdeményezett és parlamentben megszavazott igazságügyi reformcsomag, miután Klaus Johannis elnök úgy döntött, normakontrollt kér a taláros testület-től.**

Johannis ezt szerdán jelentette be, és egyúttal közölte: a Velencei Bizottság véleményét is kikéri a három jogszabály-módosítást tartalmazó csomagról.

A bírák és ügyészek jogállását, valamint a legfelsőbb bírói tanács és az igazságügyi rendszer működését szabályozó három törvényt már hónapok óta próbálja elfogadtatni a szociálliberális kormánykoalíció, de a jogszabályok eddig elbukták az alkotmányossági normakontrollt, amelyet az ellenzék, illetve különböző igazságügyi szervezetek kértek. Az alkotmánybíróság április 19-én másodszor is visszaküldte kiigazításra a parla-

mentnek a bírák és ügyészek jogállását szabályozó törvény módosítását, a másik kettő viszont átment az alkotmányossági szűrőn.

Szerdai nyilatkozatában az elnök új-fent bírálta a törvényt módosításokat, amelyekkel szemben Románia nyugati partnerei is aggályait fejezték ki. Johannis szerint a törvénycsomag nem felel meg az alkotmányos előírásoknak és az európai normáknak. Úgy vélte, hogy az indítványok egyebek mellett gyengítik az ügyészek jogállását, illetve a bírák és az ügyészek megfélemlítésére irányuló új, párhuzamos testületeket létesítenek.

Azt is kifogásolta, hogy megnehezítik a bíráknak az igazságszolgáltatásba való belépését, s ez komoly fennakadást okozhat a rendszerben. Nehezményezte, hogy a legfelsőbb bírói tanács plenáris testületének szerepe csökkenne a szakmai szervezet bírói és ügyészi részlegei

javára, amelyek több hatáskört kapnának, akárcsak az igazságügyi miniszter.

A kormánykoalíció szerint az ügyészségi visszaélések megakadályozása érdekében van szükség a reformcsomag elfogadására.

Az elnök arra kérte az alkotmánybíróságot, ne siesse el a döntést, és konzultáljon a Velencei Bizottsággal.

Johannis március elején még azt közölte: nem fogja kikérni a Velencei Bizottság véleményét, ugyanis minden bizonnyal később fogja álláspontját közölni, mint amilyen határidőt megállapít az alkotmányos elnöknek egy törvény kihirdetésére. Johannis akkor azzal érvelt, hogy az alkotmányos határidőt nem lépheti túl, ezért haszontalan lenne az Európa Tanács független alkotmányjogászokból álló testületéhez fordulnia. Johannis ezért arra kérte most az alkotmánybíróságot, hogy ne siesse el a mérlegelést. (MTI)

## Sztrájkot helyez kilátásba a Sanitas

**Az egészségügyi alkalmazottakat tömörítő Sanitas szakszervezet képviselői szerdán az egészségügyi minisztérium illetékeseivel tárgyaltak a pótlékok rendszeréről, miután egy múlt heti tüntetés követően úgy nyilatkoztak, elfordulhat, hogy jövő hónaptól nem csökkennek tovább a fizetései.**

„Arra számítunk, hogy megtörténik, amire több mint egy éve várunk, vagyis megértik, hogy el kell törölni a pótlékok 30 százalékos korlátját, és megpróbálnak kidolgozni egy pótlékrendszert, hogy az 1-es besorolású kórházak és sürgősségi

kórházak kapják a legnagyobb pótlékokat, és ezt kövessék a városi kórházak, a községek” – nyilatkozta *Viorel Hușanu*, a Sanitas szakszervezet bukaresti szervezetének elnöke.

Ugyanakkor abbéli reményének adott hangot, hogy a megbeszélésen a munkaügyi tárca és a pénzügyminisztérium képviselői is részt vesznek. „Sorina Pintea egészségügyi miniszterrel többször találkoztunk. Remélem, hogy eljön valaki a munkaügyi és a pénzügyminisztériumtól is. Meglátásom szerint Sorina Pintea megértette, hogy mi a helyzet, és talán támogat is, de ha összességében a

kormány nem akarja rendezni a helyzetet, hiába találkoztunk Pinteával. (...) Ha nem oldódik meg a helyzet, folytatjuk tovább a tiltakozást” – szögezte le a szakszervezeti vezető.

A múlt héten mintegy 10 000 egészségügyi alkalmazott tüntetett a kormánypalota előtt. A bejelentett menetrend szerint, amennyiben nem rendeződnek követeléseik, május 7-én figyelmeztető, majd május 11-én általános sztrájkba lépnek. A szakszervezet közlése szerint 500 és 1100 lej közötti összegekkel csökkent az egészségügyben dolgozók fizetése. (Mediafax)

## Az EB az uniós kifizetéseket a jogállamiság meglétéhez kötné

**Az Európai Bizottság (EB) a jogállamiság követelményeinek meglétéhez kötné az uniós kifizetéseket a következő hétéves költségvetési időszakban (2021–2027) – közölte Jean-Claude Juncker, az uniós bizottság elnöke szerdán.**

Juncker az Európai Parlament brüsszeli plenáris ülésén az uniós költségvetési tervezet bemutatásakor elmondta, hogy az adófizetők pénzével való felelős kormányzás érdekében az

uniós bizottság – most első alkalommal – „a jogállamisághoz kötődő új mechanizmussal biztosítaná a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást”.

A brüsszeli testület közleménye szerint az újonnan javasolt eszköz lehetővé teszi az uniós számára, hogy „felfügessze, csökkentse vagy korlátozza az uniós finanszírozáshoz való hozzáférést a jogállamiságot érintő hiányosságok jellegével, súlyosságával és hatókörével arányos módon”.

Ilyen határozatra az elképzelés értel-

mében az Európai Bizottság tesz majd javaslatot, és elfogadásáról a tagországok kormányait képviselő Tanács dönt.

Brüsszel költségvetési eszközökkel is védeni szeretné a fellépő kockázatoktól az Európai Unió jogállami rendszerének fennmaradását – húzta alá Juncker.

Az új mechanizmus nem egyes tagállamok ellen irányulna, hanem általánosan alkalmazható lenne, mivel az uniós struktúrájához tartozó alapvető eszköz létrehozását jelenti – közölte a bizottsági elnök. (MTI)

## Kiruccanás, avagy citybreak

*Hadaink betörték Szentgyörgy városába. Ugyanez békésebb változatban: hadaink (elő- és utóörseink) betértek hosszabb pihenőre Szentgyörgy városába. Mit sem tudva arról, hogy amott Szentgyörgy-napok zajlanak. Úgy látszik, hírszerzőink nem voltak eléggé szemfülesek vagy figyelmesek. Dorgatórium – ezúttal – nem jár ezért.*

*Szóval a hosszú hétfő (hivatalos/tévék hízelgésben: mini vak kanca) bennünket a vonaton és Szentgyörgy városában ért. Nem Maros-, Erdő-, Torockó- vagy Pozsonyszentgyörgyön, hanem a Sepsin. Ui. az egyetlen székely körvasutas régióközín, az intercityn nem volt hely, a székely diákság és az ősi székekből kiszármazottak tömegesen tértek haza. Már-már fűrtösdtek, mint háborúk utáni általános leszereléskor, de akkor is sokan valának. Hét és fél órát cammogtunk, álldogáltunk, vesztegeltünk, kutya-golt velünk a vonat. (Egykor, a székely körvasút megnyitásakor, 1908 körül ugyanezt a távot nyolc óra alatt tette meg a szupergyors gőzös. Ennyit a technika szédületes fejlődéséről...)*

*Unokánk szempontjából a kirándulás, kiruccanás fölöt-tébb fényesen sikerült. Önállóságáról tanúbizonyságot téve, először ment le egyedül, felügyelet nélkül a ház előtti játszótérre. Kísérni őt megtiltott. Azonkívül háromszor vagy négyszer is megtette azt az utat, amely tömbházi támaszpontunkat összeköti ugyanazon támaszpont egyik kiterjesztésében, az azonos járdán fekvő üzletig és vissza. Vásárolt ásványvizet, tejfölt, kenyert teljesen magára. A boltos azt hihette, hogy a negyed egyik törzslakója.*

*De legalább ilyen fontos volt, hogy a vurstli tornaszerein magát kipróbálja. Nem ismeri a félelmet – úgy tűnik –, ha magasságról és mélységről van szó. Szökődött kikötve a gumiasztalon, a pányvák szorításában olyan magasra ugrott fel, amennyire egy hat és fél éves teheti. Na azért átfordu-*

*lásról, levegőben bukfenchezésről még nem volt szó. Később, és lehetőleg akkor, midőn nem látom. Csúszdázott az óriás gumiszonkán többször is. Fürge volt és fáradhatatlan. „Nagyon energiás volt” – saját kifejezése szerint.*

*A csúcs azonban a gömbben forgás volt. Egy hatalmas buborékba mászott be, rácsukták a cellaajtót, és három percig forgatták egy sekély vízzel telített medencében összeviszsa. Úgy látszik, már átlépte a tilalmas korhatárt. Nem volt rizikófaktorhoz kötve rázogatása.*

*Erről már csak az elmeséléseiből szereztem tudomást, ugyanis csupán nagy kísérette el erre a kalandra, ezalatt e sorok írója árnyékban hűsölt, és egy galéria teraszán belga kézművestől szűröskölt. Ezt be lehetne vzetni a marosvécsi Helikon-napokon is, persze nem feledve a helyi irodalomtörténeti sajátosságra történendő utalást sem, az erdélyi szépművészetű céh sörének kínálatát.*

*S ha már az irodalomról esett szószátyárkodmány, téte-sék emlékezet a könyvtárcáról is. Nagy fájdalom volt, hogy a Csiki utca sarkán álló jó könyvesboltból gyogyásztárt lett. Ezúttal azonban legább hat könyves cég, antikváriusok és új könyvesek telepedtek meg, és meglepően olcsón kínáltak jó és keresett könyveket. Nem tudom, mennyi hasznot söpörtek be, de annyi biztos, hogy órákig el tudtam volna ácsorogni mellettük, ha el nem űz a rekkenő meleg, ami fölöttébb szokatlan volt az évnek ebben az időszakában emitt.*

*Amint a bennszülőttek elregették kémeinknek, a Szentgyörgy-napok rendszerint esőbe fulladtak, most azonban mindvégig kitartott a jó idő. Csupán egy futó záport észlelt hadoszlopunk az intercityn Csíksomlyó térségében. A vonaton volt áramforrás és wifi, a székely fiatalok laptopjai minden kisasztalon ki voltak placcolva, mindent betérített a világháló, fülek bedugultak, az okosító telefonok világítottak. A való élet valahogy kívül rekedt a tudaton-vonaton.*

### Csütörtöki kimenő

– Sebastyén Mihály rovata –

## Ország – világ

### Tűz a Szalárd völgyében

Tegnap is oltották a Szalárd völgyében a tüzet a Maros megyei katasztrófavédelmi felügyelőség tűzoltói. A tűz egy fenyőerdő közvetlen közelében gyulladt ki, egy letarolt részen. Cristian Virag, a katasztrófavédelmisk szövivője szerdán azt nyilatkozta az Agerpres hírügynökségnek, hogy a száraz aljnövényzet egy nappal korábban kapott lángra Szalárd közelében egy nehezen megközelíthető, sziklás részen, ahol nagyon sok turista megfordul. Az okát egyelőre nem tudni. A szövivő szerint a helyszínre érkező tűzoltóknak sikerült megfékezniük és kioltaniuk a lángokat, azonban továbbra is megfigyelés alatt tartják a területet, ugyanis a földkéreg még füstöl, és a tűz újra lángra kaphat, átterjedhet az erdős részre.

### 2500 adag immunglobulin az immunhiányos betegeknek

Tegnap az egészségügyi tárca vezetője, Sorina Pintea azt mondta, 2500 adag immunglobulin kell megérkezzen az országba. Az egészségügyi miniszter elmondta, a 3.800 dózisból, amelyet Románia az európai polgárvédelmi rendszeren keresztül kapott, körülbelül 850 az Unifarm raktárában található. Május közepéig további 9.000 adag gyógyszer érkezik az immunhiányos és autoimmun betegségben szenvedő páciensek számára, tájékoztatott a tárcavezető. (Agerpres)

### Díjnyertes A Viszkis

Két díjat nyert A Viszkis című alkotás a bűnügyi filmek nemzetközi fesztiválján Belgiumban: Antal Nimród filmje a szakmai és az ifjúsági zsűri elismerését is megkapta. A magyar alkotás elnyerte a Zsűri Kedvence (Coup de Coeur) díjat és az ifjúsági zsűri díját is Liege-ben. A belga nagyvárosban a múlt hét végén befejeződött seregszemle 12. alkalommal vonultatta fel a legújabb és legizgalmasabb krimiket. A Viszkis a közelmúlt legnagyobb közönségsikereinek egyike, a magyarországi mozikban több mint 330 ezren váltottak rá jegyet, és már DVD-n is kapható. Antal Nimród alkotása Ambrus Attila életét dolgozta fel. A székely származású budapesti bankrablója a magyar rendőrség hat éven keresztül nem tudta elkapni. 13 évig tartó börtönbüntetés alatt szakmát tanult, majd új életet kezdett, ma saját kerámiamárkájából él. (MTI)

### Feltételelesen szabadlábra helyezték Ioan Becalit

Ioan Becali feltételes szabadlábra helyezéséről döntött szerdán a lalomița megyei törvényszék. A döntés jogerős. A törvényszék ezzel elutasította az Országos Korruptióellenes Ügyészség (DNA) fellebbezését, és fenntartotta a sloboziai bíróság március 5-én hozott döntését a volt játékosügynök feltételes szabadlábra helyezéséről. Ioan Becali volt játékosügynök 7 év és 4 hónapi, fivére, Victor Becali 5 év és 8 hónapi börtönbüntetését töltötte, amelyet 2016 novemberében a bukaresti ítélőtábla, majd jogerősen 2018 februárjában a legfelsőbb bíróság szabott ki rájuk egy bírónő, Geanina Terceanu megvesztegetése miatt. (Agerpres)

## Korai öröm

(Folytatás az 1. oldalról)

*kompenzálniuk, tulajdonképpen a magánszférát terhelte meg a többletköltségekkel. De immár elmondhatják az illetékesek, hogy 407 eurónak megfelelő lej a minimálbér értéke Romániában. Lehet vele dicsekedni, statisztikákban szerepelni, fényezni a dolgokat. Arról már sokkal halkabban beszélnek, hogy az árak folyamatosan nőnek, hogy az alkalmazottak közel fele (mintegy 2,1 millióan) minimálbérért dolgozik (2011-től megháromszorozódott azoknak a száma, akiket minimálbérért foglalkoztatnak), és ami még súlyosabb: közel 300 ezren a közszférában dolgoznak. Ez utóbbi adatot tekintve felmerül a kérdés: miért vállalják oly sokan az állami intézményekben, hogy minimálbérért dolgozzanak; nincsenek-e túl sokan a rendszerben (lehet, hogy a digitalizációval kevesebb, de jobban megfizetett ember is elvégezhetné ugyanazt a munkát); nincs-e más, jobban fizetett munkalehetőség? Szomorú, ha oda jutunk, hogy az állam a legnagyobb munkáltató Romániában.*

*A derűre ború: a szakemberek szerint jó esetben is 2040-re juthatunk oda, hogy elérjük a fejlett nyugati országokban meghatározott minimálbért (a listavezető Luxemburg, 1998 eurós minimálbérrel).*

## A tömegközlekedés korszerűsítése az elsődleges

(Folytatás az 1. oldalról)

### Arányos elosztás

Makkai Gergely, Marosvásárhely alpolgármestere szerint a Regionális Operatív Program 4-es főtegelvényén keresztül megyeszékhelyek pályázhatnak. A Központi fejlesztési régió hat megyét tömörít (Fehér, Brassó, Kovászna, Hargita, Szben és Maros), ezek megyeszékhelyei között nyilván nagy a versengés a pályázati pénzekért. Az alpolgármester úgy véli, a Marosvásárhelynek leosztott 31,5 millió euró jelentős összeg, és úgy tudja, a megyeközpontok között arányosan osztották el a megpályázható forrásokat.

Eddig két szűrőn mentek át azok a tervek, elképzelések, stratégiai dokumentumok, amelyekkel az önkormányzatok versenybe szállnak az uniós pénzekért: egyrészt jóváhagyta ezeket a Központi fejlesztési régió, másrészt a területfejlesztési minisztérium. Marosvásárhely esetében a két hatóság szakemberei által megállapított formai hibákat kijavítottuk. Most a pályázatok elkészítése következik, a benyújtási határidő 2018. december 31. Az elbírálás után következhet a kivitelezés, a tervek megvalósítása 2023-ra fejeződhet be – nyilatkozta lapunknak Makkai Gergely.

### Búcsút vennének a Siletinától

Az önkormányzat a 31,5 millió eurós pályázati összegből közel 25 milliót a tömegközlekedés korszerűsítésére költene. „A városi tömegközlekedés katasztrofális, ezt mindenki tudja, éppen ezért döntöttünk úgy, hogy jelentős összeget fordítunk ennek a problémának a megoldására. Hatvan új ökobuszt vásárolnánk, új útvonalakat alakítunk ki, modernizáljuk az utasvárókat, digitális menetrend-kijelzőket helyezünk ki” – mondta az alpolgármester. Felvetésünkre, hogy a menetrendkijelzők elhelyezése nem jelenti azt, hogy az autóbuszok pontosan közlekednek



Fotó: Nagy Tibor

majd, ehhez előbb a forgalmi dugókat kellene megszüntetni, főként csúcsidőben, az alpolgármester hangsúlyozta, összefüggés van a tömegközlekedés modernizálása és a város nagy infrastrukturális tervei között (például terelőutak építése), és remélik, egyéb pályázatok révén ki tudják alakítani a korszerű tömegközlekedéshez elengedhetetlen környezeti feltételeket. Kérdésünkre, hogy milyen sorsa lesz a Helyi Közszállítási Vállalat és Siletina társulásnak, Makkai Gergely kijelentette: fel kell bontani a társulási szerződést a Siletina magáncéggel, a városnak önálló buszvállalatra van szüksége, új alapokra kell helyezni ezt a tevékenységet. „A Siletina megmaradhat egy személyszállításra szakosodott cégnek, amely például a vidéki útvonalakon üzemeltet járatokat. A város saját buszvállalata a város belterületén biztosítja az utasok szállítását. Sokat tanakodtunk azon, hogyan szervezzük meg a tömegszállítást, hol alakítsuk ki a bázist, avagy korszerűsítsük a meglévőt, mindez még módosulhat – tette hozzá az alpolgármester.

### Kerékpársáv

#### a Poklos-patak mentén

Az önkormányzat másik fontos terve a kerékpársávok kialakítása,

szociális téren bölcsőde építése a Víztelep utcában és a Belvedere lakónegyedben. Kerékpársávokat első körben olyan városrészekbe terveznek (például a Poklos-patak mentén), ahol a jelenlegi közlekedési infrastruktúra mellett is megvalósítható. A Kornisa lakónegyedben kerékpársáv-hálózatot alakítanak ki; az alpolgármester hangsúlyozta: úgy tervezik ezeket a biciklisávokat, hogy a későbbiekben adott esetben könnyen össze lehessen kapcsolni őket.

### A pályázati összeg

#### akár a duplája is lehet

Makkai Gergely kétélű kardként említette azt a lehetőséget, hogy ha a hat megyeszékhely közül valamelyiknek a pályázatát elutasítják, a megmaradt összegre a többi város pályázhat. Marosvásárhely 60 millió euró lehívására is készen áll tervekkel, ugyanakkor arra kell vigyázni, hogy jó pályázatokkal szálljon versenybe, és ne veszítsen pénzt. Makkai Gergely szerint a polgármesteri hivatal pályázati osztályán kiváló szakemberek dolgoznak, azonban kevesen vannak a munka volumenéhez képest. Emiatt nagy valószínűséggel magán pályázati cégekhez fordulnak majd, hiszen „a tét nagy”.

## Saját jelképpel büszkélkedhetnek Zászlóavatás Szabédon

Püspökük jelenlétében avattak nőgyuleti zászlót vasárnap a szabédi unitáriusok. Ezzel régen dédelgetett álma vált valóra a több mint kilencvenéves szervezetnek.

### Gligor Róbert László

Meghitt és felemelő pillanat volt a szabédi unitárius egyházközség életében a vasárnapi, aminek súlyát az is jelzi, hogy az egyház főpástorja, Ft. Bálint Benczédi Ferenc püspök is megtisztelte, aki maga végezte az ünnepi igeszolgálatot. Ezt követően Jenei Sándor, a szabédi gyülekezet lelkésze mondott köszöntőt, és bemutatta a nőgyuleti zászlaját, amelyet nt. Kecskés Csaba, a marosi egyházkör eszperese áldott meg, és amelyre Asztalos Klára, az Unitárius Nők Országos Szövetségének titkára kötötte fel az első szalagot. Ünnepi műsort adott a gyülekezet kórusa, Nagy Mária és Oláh Éva szavalt, Keresztes Mária költeménnyel üdvözölte a püspököt, majd a vendégek köszöntötték a házigazdákat.

A záróének és himnuszok után a művelődési otthonban folytatódott az ünneplés. Itt a helyi nőgyuletnak az évek során készített munkáit tekinthették meg a vendégek: festett,



Vége saját zászlaja van a kilencvenéves helyi nőgyuletnak

Fotó: Jenei Zoltán

kövésdombi unitárius gyülekezetek nőgyuleti küldöttei, a helyi református gyülekezet gondnoka, Lőrincz Péter, a gyülekezet volt lelkésze, Kecskés Lajos, továbbá Mezöcsávás község polgármestere, Szabó József Levente, valamint Csécs Sándor és Szilágyi Dezső önkormányzati képviselők is.

### Évszázados jelkép

A szabédi nőgyuleti zászlaja egyik oldalán világoszöld alapú, rajta a Magyar Unitárius Egyház címere, alatta a következő bibliai idézet: „Bízatok, én vagyok, ne féljete!”.

## Előrelépés a sugárterápiás bunker építésében

– Veszélyben van-e az onkológiai klinikára tervezett sugárterápiás bunker megépítése? – vetette fel a sajtó a Maros Megyei Tanács április 20-i sajtótájékoztatóján. Köztudott, hogy a létesítmény létrehozásával az önkormányzat az orvosi ellátás minőségének javításához járulna hozzá.

### Mezey Sarolta

A bunker megépítéséről a január 25-i megyei tanácsülésen született döntés, amelyre 4,8 millió lejt különítettek el.

Péter Ferenc tanácselnök újságírói kérdésre válaszolva elmondta, reméli, nem veszítik el a projektet. Azonban a megyei kórház vezetőségén múlik, hogyan intézkedik a versenytárgyalás beindítása érdekében. A megyei tanács figyelmeztette a megyei kórház vezetőségét, hogy késésben vannak a procedúra elkezdésével. A tanács segítségét kérték, annak ellenére, hogy a kórház menedzserének tudnia kell, mi a tennő ilyen esetben, hiszen a pénz biztosított – mondotta a tanácsel-

nök. Cămpean Alexandru, a tanács alelnöke elégedetlenségének adott hangot a menedzser hozzáállása miatt, mert a közügyeket és a megye érdekeit háttérbe szorította.

A sajtótájékoztatót követő héten mégis előremozdulás történt. Dr. Sânpalean Dan, a megyei kórház menedzsere lapunknak elmondta, nincs veszélyben a projekt, ugyanis miután elődjétől átvette a megvalósíthatósági tanulmányt, a megyei tanács támogatásával összeállították a feladatfüzetet, s a dokumentációt továbbították az elektronikus közbeszerzési rendszerhez, így a licitet valószínűleg a héten meg is hirdetik. Azonban a több mint egymillió euró értékű sugárterápiás – lineáris részecskegyorsító – készülék beszerzésére még nem írták alá a szerződést. Ezt a bunker befejezése előtt két hónappal ejtik meg az egészségügyi minisztériummal.

Ha idén nem fejezik be a bunker építését, akkor elvesztik a projektet.

A megyei kórháznak egy új MRI-készüléknek helyet adó helyiséget is ki kell alakítania, amit valószínűleg június elsején szállítanak le.



Fotó: Nagy Tibor (archív)

A másik, sötétebb oldalán serleg, benne búzakalászok, két oldalán szőlőgerezdek. A pohár fölött az Unitárius Nőszövetség felirat, alul a 2017-es évszám és a Szabéd felirat látható. Ez a motívumcsomag a templom 1906-ban készült szőszéktakarójáról került át a zászlóra.

A zászló megvalósításában oroszánrészt vállalt Csécs Emma, a szabédi nőgyuleti elnöke, mellette álltak szívvel-lélekkel, nagy lelkesedéssel a nőgyuleti tagok – derült ki Jenei lelkipásztor ismertetőjéből. A zászlót Sárosi Anna, a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség tagja, az Unitarcoop Alapítvány munkatársa készítette el tavaly év végére, de már csak idén, a vallásszabadság törvényének kihirdetése, valamint a Magyar Unitárius Egyház fennállásának 450. évfordulója alkalmából került sor a felavatására, a nemes pillanat pedig nagy elégtételt és büszkeséget jelent a helyi nőgyuleti számára. „Felejthetetlen ünnepi pillanat, mely összeköti a múltat a jennel, és a jövőre tekint” – állapították meg az ünneplők.

### Hetvenéves adósság

A szabédi unitárius egyházközségben régóta működik nőgyuleti, a múltat 1927 óta ismerjük a különböző jelentésekből, amelyekből ki-derül évi rendezvényeik és tagságuk száma is.

2000 óta a nőgyuleti tagjai ösztöl

tavaszig heti rendszerességgel találkoznak a lelkészi hivatalban, a nők többsége 2001-től tagja az egyházközség kórusának is, amely hitelesítő imaheteket, különböző egyházi ünnepeket, rendezvényeket meghittebbé teszi az istentiszteleteket. 2015-től a nőgyuleti összejöveteleket áhitattal indítják, a lelkész bibliaolvasással, imával és egyházi énekekkel nyújt lelki táplálékot számukra. „Nagy örömmel, szeretettel és Isten iránti hálával tekintünk az előttünk lévő esztendőkre, amelyekben egyházunk, egyházközségünk megmaradásában, épülésében, gyarapodásában akarunk munkálkodni Isten dicsőségére és mindnyájunk örömére” – jelentették ki a tagok a hét végén.

A vasárnapi rendezvény másik ünnepélyes pillanata az volt, amikor Jenei Sándor lelkész átnyújtott a nőgyuletnak egy több mint hetvenéves nyugtát arról az 550.500 lejről, amelyet a szabédi nők gyűjtöttek, majd adtak át 1946-ban a marosvásárhelyi tudományegyetem számára a klinikai kórházak és egyetemi bentlakások építésére. A nyugtát dr. Péter Mihály, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem volt professzora, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja őrizte meg, de mivel most nem tudott jelen lenni, hogy azt személyesen átadhassa, a lelkész tette meg, a professzor üdvözlétének tolmácsolása közben.

# HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

## Önkéntes orvosok Erdélyben

Május 6-tól újra megkezdte munkáját a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat (NGYSZ) önkéntes orvoscsoporthja, melynek tagjai évente kétszer utaznak Hargita megyébe, ahol a megyei kórházban, iskolákban, óvodákban és más gyermekintézményekben szűrnek, vizsgálják és gyógykezelik a rászoruló gyermekeket. Az intézményeket gyógyszerrel, gyógyászati segédeszközökkel, illetve szakmai továbbképzéssel is segítik.

2017-ben a szervezet önkéntesei a két út során közel 12.000 vizsgálatot végeztek, a szűrővizsgálatok eredményeképp 58 gyermek esetében javasoltak magyarországi kivizsgálást, gyógykezelést vagy műtétet, és 40 gyermek jutott ingyenesen szemüveghez, melyek elkeszítetését a családok nehéz anyagi



Dr. Fóris Etelka vizsgál

helyzete miatt a szolgálat magára vállalta, több mint 1.210.000 Ft értékben. Az NGYSZ gyermekneurologusa ezen túlmenően folyamatosan támogatja munkájával a szervezet által felújított csik-

szentmártoni Korai Fejlesztő Központot.

A korábbi évekhez hasonlóan a Gyermekmentő mozgó fogászati busza is csatlakozik az úthoz, melyben szűrnek, szükség esetén kezelik

a gyerekek fogait. A mobil rendelőben dolgozó fogorvosok tavaly összesen 6215 iskolás és óvodás gyermek fogait vizsgálták meg. Ebből Erdélyben 170 fogászati kezelést, szűrést és szaktanácsadást végeztek. A májusi úton a fogorvosok különösen nagy hangsúlyt fektetnek a megelőzésre, a fogvédelemre és a helyes fogmosási technikák bemutatására. A kezelése végén minden gyermeket fogkefével ajándékoznak meg.

A Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat nőgyógyászati szűrőkamionja is csatlakozik az egyhetes körúthoz. A mobil rendelőben dolgozó orvosok szűrővizsgálatokat végeznek és tanácsadást tartanak. 2017-ben közel 750 nőgyógyászati szűrést végeztek.

Ebből hat megvizsgált esetben derült fény súlyos elváltozásra/betegsége, ahol esetlegesen műtéti beavatkozásra volt szükség, 30 esetben gyógykezelésre, 125 esetben gyógyszeres terápiára volt szükség. Mindez mutatja, milyen fontos a megelőzés, vagyis a rendszeres szűrővizsgálat. A szükséges műtéteket, gyógykezeléseket a csíkszeredai és a székelyudvarhelyi orvosok végzik el, akikkel jó szakmai kapcsolatot ápol a szolgálat.

A nőgyógyászati szűrőkamion fenntartását a Waberer's International Nyrt. biztosítja, ők végzik a műszaki karbantartást, szervizelést is.

Az orvoscsoporthoz látogatásával egy időben idén is sor kerül a hagyományos Buzánszky Jenő Erdélyi Focikupára Csíkszentdomokoson május 10-11-én, melyet a korábbi években a legendás Aranycsapat utolsó élő tagja, a Gyermekmentő Szolgálat Sportbizottságának elnöke, Buzánszky Jenő vezetett. A korábbi évekhez hasonlóan a győztes csapatokat a Gyermekmentő Szolgálat vendégül látja a Budapest Főváros Önkormányzatával közösen szervezett budapesti Városligeti Gyermeknapon.

A Gyermekmentő Szolgálat útját idén is segíti az OTP Bank, amely 1994 óta az NGYSZ főtámogatója. Kiemelten támogatja a Gyermekmentő Szolgálat egészségügyi programját, így a májusi erdélyi orvosi körúthoz is ingyenesen biztosít két kisbuszt, egy kisteherautót és gépkocsivezetőket. A Buzánszky Jenő Erdélyi Focikupa nyertes csapatainak ajándékldájakat ajánl fel.

A magyarországi gyakorlathoz hasonlóan a romániai OTP bankfiókákban is adományládákat helyeztek ki, az ezen keresztül befolyt összeg az NGYSZ Romániai Egyesületének munkáját segíti.

Az idei erdélyi úthoz a Mercedes-Benz Hungária Kft. és az Oracle Magyarország ismét gépjárműveket bocsát rendelkezésre támogatásként.

## A Samaritanus Mentőszolgálat kezdeményezése Életmentés az iskolákban

**Az életmentés felelősségértevel végeztek több órán át újraélesztést Marosvásárhelyen a Bolyai Farkas Elméleti Líceum pedagógusai és diákjai. Az élettelenül fekvők látán sem tört ki pánik, a harmónia és jó hangulat uralta mindvégig azt az estebe nyúló keddi iskolai napot, amikor az életmentés alapjait sajátíthatták el a Samaritanus Mentőszolgálat munkatársaitól.**

Szer Pálosy Piroska

Életet menteni a legmagasabb emberi tevékenység, ami ösztönös, ha bajba jutott embertársunkat látjuk. A segítő szándék első lépése azonban, hogy a saját testi épségünket, életünket óvjuk – hangsúlyozta Varga Zsigmond, a Samaritanus Mentőszolgálat vezetője annak a projektnek az első gyakorlati bemutatóján, amelyet a Marosvásárhelyi Közösségi Alapítvány pályázata révén nyertek. A következő lépés annak megállapítása, hogy a földön fekvő tudatánál van-e, válaszol és lélegzik-e. Amennyiben nem, meg kell kezdeni az életmentést, és azzal párhuzamosan tárcsázni a mentőszolgálatot.

Az újraélesztési előírás, protokollum legkülönbözőbb helyzetekben mentettek életet a bolyaisok: időst, fiatalot, olyan személyt, aki nem lélegzett, vagy lélegzett, de

nem válaszolt, kollégát és diákot, akinek nyelőcsőjében rekedt idegen test miatt léptek fel fulladási tünetek. A hatórás intenzív képzés egyik eredménye lehet, hogy a jelen lévő közel húsz, életmentést gyakorló felnőtt és diák a jövőben képtelen lesz nagy ívben elkerülni egy földön fekvő személyt, arra gondolva, hogy talán az alkoholfúvó az oka. A végkövetkeztetés szerint minden intézményben hasznos volna hasonló képzést tartani.

A Samaritanus Mentőszolgálat munkatársai olyan területre vezették és osztották meg szakmai tudásukat rendkívüli pedagógiai érzékkel a Bolyaiban, amely sokunktól idegen. Az interaktív gyakorlatok végzésénél minden résztvevő sorra került, és kipróbálhatta képességeit, miközben megállapították, hogy egyáltalán nem könnyű területre kalauzolta őket a magán-mentőszolgálat csapata.

Varga Zsigmond és fia, Horațiu – mindketten európai újraélesztési nemzetközi tanúsítvánnyal (ERC) rendelkeznek –, illetve önkéntes munkatársuk, Szabolcs a legnagyobb szakmai alázattal ismertették az éles helyzetekben szükséges első és legfontosabb lépéseket. A marosvásárhelyi Samaritanus Mentőszolgálat tagja annak az elsősegélynyújtást oktató szakembercsoportnak, mely az Európai Bizottság nemzetközi elismerésével rendelkezik. A CE First Aid egy olyan állandó munkacsoport, mely a Nemzetközi Samarita-

nus Szövetség keretében orvosok és sürgősségi beavatkozásokra szakosodott szakemberek állandó képzését biztosítja, ugyanakkor kutatómunkát végez annak érdekében, hogy az európai uniós normáknak minden részt vevő ország csapata eleget tehessen, és az európai színvonalú minőségi életmentő oktatást népszerűsítsék a megfelelő körülmények megteremtésével. Amint Varga Horațiu hangsúlyozta, az agysejtek legtöbb hat percig képesek károsodás nélkül elviselni az oxigénhiányos állapotot, ezért ahhoz, hogy az újraélesztés sikeres



legyen, és a sérült ne szenvedjen maradandó agykárosodást, minél hamarabb el kell kezdeni. Az újraélesztés alatt a vérkeringés és a légzés mesterséges fenntartásával a szaksegítség megérkezéséig megelőzhető az idegrendszer károsodása. A hirtelen szívmegállás azonnali életvesztéssel jelentő kórkép, amely gyors és szakszerű beavatkozás hiányában – sőt ezek mellett is – a szív pumpafunkciójának és ezzel együtt a vérkeringésnek a hirtelen megszűnését jelenti, aminek következtében megszűnik az életfontosságú szervek oxigénellátása. A hatékony beavatkozásra csak nagyon rövid idő áll rendelkez-



zésre, míg a sürgősségi szolgálat a helyszínre érkezik, de ezáltal növelhetők a túlélési esélyek. Az újraélesztés lehetőségei a rászoruló állapotától, a segítők képzettségétől és a fizikai körülményektől függően eltérhetnek, a cél azonban mindig ugyanaz: visszahozni a klinikai halál állapotából.

**Elsőként az országban**

A szakmai tudás mellett a nyugati oktatás interaktív gyakorlatát is az iskola falai közé hozta a Samaritanus csapata, így az alkalmazott helyzetgyakorlatok révén senki sem távozhatott az életmentés alapismertetei nélkül. A legelső bemutatót követte a magyarázat, ezt pedig mindenik életmentőjelöltnek végig kellett játszania, és közben lépésről lépésre ismételtetni a teendőket. Ezzel a módszerrel pedig nem csak a gyakorlatot végző rögzíthette a tennivalókat, hanem az is ismételtethetett, aki a félkörbe helyezett székben ülve arra várt, hogy sorra kerüljön. „Nem válaszol és nem lélegzik, hívni az 112-t, addig is a szív pumpafunkcióját visszaállítani, hogy az agy oxigénhez jusson: és egy, és kettő, és három és... harminc” – ismételték az életmentést tanulók, a délután második felében pedig az iskolának adományozott defibrillátor használatát is elsajátíthatták. Az országban egyedülként Marosvásárhely három iskolájában lesz defibrillátor. A magán-mentőszolgálat Mini Anne típusú gyakorlóbabukat – kardiopulmonáris reszuscitációra (KPR) szolgáló modern segédeszközöket – vásárolt, amelyekkel a diákok az újraélesztést az iskolai tanórákon is gyakorolhatják. A Bolyai Farkas Elméleti Líceum, az Unirea Főgimnázium és

A Művészeti Líceum két-két gyakorlóbabut kapott, valamint a hirtelen szívmegállás esetén használt elektromos félautomata készüléket, a defibrillátort. Az életmentő projektben részt vevő tanintézményekre tájékoztató táblákat helyeznének el, mellyel jeleznék, hogy az adott intézményben defibrillátor és azt kezelni tudó személyzet van, annak érdekében, hogy az illető iskolák körzetében bármikor életmentő beavatkozást végezhesse. A projekt kivitelezésében tanintézményenként nyolc tanár és nyolc diák felkészítését vállalja a Samaritanus Mentőszolgálat. A résztvevő iskolák igazgatói és pedagógusai elégedettek és érdeklődnek a kezdeményezés iránt, utólag több iskola is jelezte részvételi szándékát egy hasonló projektben. Az Bolyai középiskola igazgatója, Mátéfi István a projekt gyakorlati hasznát említette, mint mondta, azért is vállalták, hogy részt vesznek benne, hisz bármikor előfordulhat, hogy a megszerzett tudással életet mentenek az iskolában vagy azon kívül. József Éva biológianár rendkívül hasznosnak tartotta a képzést, mint hangsúlyozta, mind az iskolában, mind kirándulások alkalmával adódhat olyan helyzet, amikor életet kell menteni. „Egy olyan közösségben, ahol ezerkét-száz diák és több mint száz tanár van, bármikor hasznát vehetik az elsajátított életmentő gyakorlatoknak. Jól éreztük magunkat a közös képzésen, sok mindent tanultunk, és a kollégákkal egy másik oldalukról is megismerhettük” – hangsúlyozta a pedagógus, akinek a diákjai a projekt bemutatóján is aktívan részt vettek.



Fotó: Szer Pálosy Piroska

## Boszorkányságok

**Üldözés, perek, kínzás, kivégzés – szavakban és képekben boszorkányok „röpködtek” április 27-én este a Telenki Téka freskós termében, ahol Lázok Klára, a téka főkönyvtárosa Tóth G. Péter történészt, néprajzkutatót, veszprémi főmuzeológust kérdezte kutatásainak különleges témájáról, a kora újkori boszorkányságról, boszorkányüldözésről. Nem véletlenül, hiszen a meghívott kézikönyvet állított össze a magyarországi boszorkányság forrásainak kataszteréről, a boszorkányság forrásairól írt sorozat munkatársa, a városi boszorkánypereket tárgyaló sorozat szerkesztője.**

Bodolai Gyöngyi

A beszélgetésen jelen volt Pál-Antal Sándor történész, akadémikus, akinek *Marosvásárhely története – A kezdetektől 1848-ig* című várostörténetében olvashatunk a 14-16. századi marosvásárhelyi és maros-széki boszorkánypererekről, köztük a Farkas Borbála elleni peréről, akit 1752-ben a Maros árka mellett máglyán égettek el (*A boszorkányüldözés alkonya Marosvásárhelyen*).

### Egy rontástörténetről a Salemi boszorkányokig

A freskós teremben folyó beszélgetés kitekintést nyújtott az európai boszorkányüldözés különböző korszakaira és mozzanataira, és a Salemi boszorkányok című film részleteinek vetítése révén a hírhedt amerikai perre is, amely nyomán 20 embert gyilkolt meg, akik közül 19-et felakasztottak.

A beszélgetés nyitányként egy rontás történetét hallhattuk egy idős falusi asszony elbeszélésében, aki látni vélte az agancsokat, szarvakat is annak a templomba igyekvő asszonynak a fején, akiről megbetegedett tehénének a megrontását feltételezte. Ugyanakkor tudta a megoldást is a helyzet kezelésére: a feltételezett megrontóval fel kell venni a kapcsolatot, meg kell fenyegetni, meg kell kérni, hogy hasson vissza a tehénre, s ha ez megtörténik, a tehén meggyógyul – bizonygatta. A történet egy tanult értelmiségi nézőpontjából neveltséges – hangzott el a magyarzatban. Már a 18. században is babonának nevezték a köznépi hiedelmeket, amit butasággal, bolondériával azonosítva próbáltak értelmezni. Holott két különböző kulturális nézőpontról van szó, s az értelmiségiek, a kutatók az a feladata, hogy értelmezze a helyzetet – hangsúlyozta a vendég.

### Tévesen idézik Könyves Kálmánt

Ebből kiindulva hangzott el a kérdés, miszerint komolyan hittek-e abban, hogy boszorkányok léteznek, hiszen Könyves Kálmán, korának művelt uralkodója már az 1110-es években kijelentette, hogy boszorkányok pedig nincsenek. A magyarázat szerint tévesen idézik az uralkodót, ugyanis törvénykönyvében ő csak a *strigák* létét tagadta, akik a paraszti hiedelemvilág szerint állatalakot öltö, emberevő, vérszívó lények. Ugyanakkor azon nőszemélyek, a *maleficák* ellen, akik rontást tudtak küldeni másokra, működött a testi fenyegetés. Ennek ellenére a középkori törvények nem voltak annyira véresek, a két fél

az úgynevezett védelvű eljárás során akár meg is egyeztetett egymással. A kora újkor azonban nagyon brutális büntetéseket hozott. A boszorkányságot köztörvényes bűnnek nyilvánították, a folyamatba belépett az állam, és a vádlottakat súlyos testi büntetéssel, halállal sújtották.

Hogyan jut el egy közösség, hogy tagjait boszorkányként bélyegezze meg?

A kérdés nyomán a Salemi boszorkányok filmből egy kivégzés képsorait láthattuk jellegzetes alakokkal, akik különbözőképpen reagáltak a látottakra. Majd elhangzott a magyarázat is, miszerint olyankor, amikor nehéz helyzetbe kerül, ha rosszul alakult egy 17. századi puritán közösség sorsa, maguk közül kerestek és találtak bűnbakot. A filmben bakfiosoknak elhiszik, hogy vannak boszorkányszeánszok, ahova felnőtt nők is járnak. Nyolcvan személy bebörtönzése és 20 kivégzése után a bírák lelkiismerete szólt meg. A film jelképes története a nagy amerikai konglomerátumnak, amelyben különböző országokból érkező személyek próbálnak közösséget alkotni, de Salemben kudarcot valának.

### Heltainak köszönhetjük

A beszélgetésen szó esett a leggyakoribb vádakról. A 16–17. század kezdetén mágikus bűnöket vetnek egymás szemére a protestánsok és katolikusok. A viaskodó értelmiségiek pedig a köznépi lesz az áldoztat. Heltai Gáspár ekkor emeli be a magyar nyelvbe az oszmán török eredetű boszorkány (nyomó démon jelentésű) szót az Ószövétség fordításakor. Erdélyben a fogalom nehezen honosodik meg, bűbájós, varázsló, babonáskodó kategóriát használnak, később jelenik meg a boszorkány, aki konkrét személy és egy hiedelem van mögötte – mondta az előadó.

Bár a boszorkány neme meghatározónak tűnik, a vádlottak között vannak férfiak is, zömében azonban nőket vádolnak meg a kánonjogi nagy hagyomány alapján, amely minden gonosz forrásának a nőt tekintti. A boszorkány profilja egy ronda, gonosz szipirtó, aki a termékenység utáni állapotában irigy a termékeny nőkre. Gyakran a bábaságból eredő konfliktushelyzet miatt vádolják boszorkánysággal. A portrét azonban módosítja, hogy a bábaság mellett a szerelmi varázslás is erős vádkategória lehetett, így az öreg bábák mellett középkori nők és bakfis lányok is a megvádolható személyek közé kerültek. Alapjában nem a vagyon határozta meg a vádat, de amikor valakit megvádoltak, ugyanakkor az elvesztését vonta maga után. Aki belekerült egy vádspirálba, onnan általában nem volt visszaút.

### Vízpróba

Szóba került a vízpróba is, amelynek során a dilemmába esett közösség megpróbálta eldönteni, hogy a vádlott paktumot kötött-e az



Fotó: Bodolai Gyöngyi

ördöggel vagy csak áldozat. A próbát a 16. század '80–90-es éveiben vezették be, és a köznépi használta elsősorban. Neves jogászok is korrekt eljárásnak tartották, azzal a magyarázattal, hogy a test, ha megszállta az ördög, a víz felszínén marad, egyébként a Szentlélekkel töltökeze leüllyed. A 17. század végéről ismeretesek magyarországi leírások, és a vízpróba az erdélyi joggyakorlatban is megjelent. Egy másik próbatétel, a bűjtetés során ökörrjámon húzták keresztül a vádlottat. Mindkét helyzet a kereszttség tesztje volt, ha

net, a mai napig létező elbeszélés-kategória maradt, csak a bírósági színpadról söpörték le. Az önjelölt kuruzslókat, csalókat, varázslókat, akik a hiszékeny emberek vámszedői, továbbra is büntették. A köznyugalom fontos szempont volt, de ha a csatazaj működtetett a legjobban egy közösséget, ott a béke helyett ezzel a módszerrel éltek – mondta Tóth G. Péter.

### Az utolsó halálos ítélet

Marosvásárhelyen viszonylag késő időpontig zajlottak a perek, kivégzések. Pál-Antal Sándor, a maros-széki perek forráskiadásának szerkesztője mellett a pereket feldolgozó Takács Zsuzsanna is jelen volt a beszélgetésen. Pál-Antal Sándor részletesen is közölte a Farkas Borbála-ügy tanúvallomását. A per azért érdekes, mivel tükrözi a magyarországi és az erdélyi joggyakorlat közti különbséget. A magyarországi joggyakorlatban az 1755–56-os évek körül nem mondtak ki halálos ítéletet. A marosvásárhelyi Farkas Borbála bábaasszonyt Trencsenyi József, az esküdtek testületének tagja vádolta meg azzal, hogy két gyermeke közül egyiket sem tudta meggyógyítani, sőt az első feleség is meghalt. A bábaasszony nem tudta megvédeni magát,



J. A. Comenius: A világi üfestyv. Pozsony, 1798

amihez hozzájárultak bábátársai is, akik ellen vallottak. A perben közel száz személyt hallgattak ki. A gyanú alapján a vádlottat a Maroshoz vitték, ahol vízpróbának vetették alá, majd kivégezték. Ez volt az utolsó halálos ítélet, amit a város joghatósága meghozott. Ezt követően voltak kisebb mágikus bűnök köré szövődő történetek az 1700-es években is. Az újságok a 20. század elejéig tudósítottak olyan törvényszéki esetekről, amelyekben a boszorkánysággal meggyanúsított személyt vált gyilkosság áldoztatárá, az önbíráskodás következtében ugyanis idáig fajultak a hiedelmek.

Elhangzott, hogy a Szegedről, Sopronról, Kolozsvárról stb. szóló kötetek mellett a maros-széki boszorkánypererekről összeállított önálló könyv is érdekes lenne a Pál-Antal Sándor szerkesztésében megjelent szövegek mellett, amit, a vendég szerint, a vásárhelyi kutatókkal együtt lehetne megszerkeszteni. Jó célpont lehetne a szász anyag, Temesvár és környéke, valamint a brassói és a nagyszombeni levéltárban található gazdag forrásmunkák. Ehhez is helyi szakemberek segítségére lenne szükség, hiszen a soproni kötet elkészítése például 13 évet vett igénybe. Ennek ellenére forrásfeltárás tekintetében Magyarország nagyon jól áll, mondhatni világviszonylatban is egyedülálló módon a leggazdagabb anyagot tárták fel – jegyezte meg a vendég.

A szó jelentése viszont megváltozott, erősen pejoratív jellege megszűnt, és az alternatív, nem hivatalos gyógyászat, valamint az etnomedicina művelőinek a megnevezésére szolgál. Ezenkívül a politikai nyelvezetbe került át, ahol a boszorkányüldözés fogalmat gyakran használják – hangzott el többek között az estebe nyúló beszélgetésen.

Bár „véresebb” törvények következtek, a szegedi boszorkányper véglegesen megszűntette a vízpróbát Erdélyben is, ami az 1760-as évekig bevett gyakorlat volt.

A boszorkányság azonban végtelen törté-



Jelenet A salemi boszorkányok című filmből

## Erdélyi magyar népviseletek (90.)

## A Felső-Maros mente székely népviselete (8.)

Asztalos Enikő

## A vajdaszentiványi női viselet (2. rész)

A múlt részben bemutattuk a nők bő ujjú, magas nyakú, szépen díszített ingét. Ennek a fehérnemű folytatása a mell alatt megkötött fehér *alsószoknya*, mely régebbi bokáig, később ládászárközéig ért. A mell alatt ráncolták, s aljára körbe csipkét varrtak. Adatközlőink



emlékezete szerint a hosszú ruha alá csak egy alsószoknyát, „féhérfersinget” vettek fel. Amikor a szoknya meg rövidült, már kettőt, s egyes adatközlők vallomása szerint hármát is viseltek. A legalsó szűkebb volt, a legfelső alsószoknya bő szabású, mindeniket csipke szegélyezte, és szégyen volt, ha kilátszott a felső fersing alól. Mindig fehér színű volt, előbb házi gyapotszöttesből, majd gyolcsból készült. A 30-as évektől viselt fehér „száras bugyit” is csipke szegélyezte. Az ingre és alsószoknyára vették fel felsőruhaként a *lájbisfersinget*. Gazda Klára néprajzkutató így ír róla: „A megszabott szoknya *empire* befolyásra kialakult változata volt az emelt derekú mellényhez varrt *lájbisfersing*, melyet Marosszék mezősegi részén és a Felső-Maros mentén őriztek meg”. Anyaga a házimunkákra, mezőre kenderszöttes, az ünneplő pedig egyszínű *delinször* finom vékony gyári szövet. Az idők emlékezete szerint élénk színeket nem használtak, csak egyszínű sötétebb kék, zöld, bordó, szürke, kávébarna, fekete anyagokat. Az apró mintás szövet csak késői ritka jelenség volt, az idők pedig soha nem vetették le a hosszú, fekete ruhát. Minden lány maga választotta ki a neki tetsző színt, hogy ne legyen a többiekéhez hasonló, hanem kitűnjön benne. Anyagát Régenben vásárolták

meg. Elöl, a lájbi nyílásán és a szoknya sliccén át bújta bele a fersingbe. Ráncolva levarratlan rakásokkal vagy szembenéző hólokkal varrták meg, s így illeszkedett a lájbihoz.

A *lájbi* és a fersing ugyanaból az anyagból készült. A lájbit olyan mélyen vágták ki, hogy az ing elejének szép díszítése érvényesüljön. A lájbi kivágása lehetett kerekded vagy sarkain enyhén szögletes, a fényképek is ezt tanúsítják. Pántja a vállakon keskeny volt, s minden lány más-más módon díszítette ki. A kivágás körben bársonyszalagból cakkozott, de néha e szalag csak sima maradt. A fekete bársonyszalag karcsúsító szerepet is betöltött, fentről lefele keskenyedett a melleken. Volt fehér zsinórral díszített is, de csak ritkábban. Az idők fekete lájbján nem volt díszítés. Gombokkal vagy kapcsokkal csukódott. A hozzávarrt fersing legaljára tízcentis bársonyszalagot varrtak, felette tíz centivel vékony másfél centis fekete szalag szaladt körbe, ami néha selyem is lehetett.

A fersing elé kötényt kötöttek. A legrégebbi fehér gyolcsból, a módosabbaknál fehér selyemből készült, szögletes sarkokkal, s körben csipkeszegéllyel. Egyesek hajtásokkal díszítették az alját, mások mintát kopiroztak és hímeztek rá egy-másfél centis sorban. Az 1940-es években a tánchoz egyszínű selyemkötényt kötöttek, a fersing anyagához találó színben. Fekete fersinghez fekete kötényt illett, csipkével szegve. A kötényt nem hátul, hanem oldalt, bal felől kötötték meg, a pánt vége kiszélesedett, és csipke díszítette.

Híres varrónők voltak néhai *Szakács Ilus* és *Muresán Rózi* és a ma is élő *Szavina Aranka*. Meg kell említenünk *Szakács Gyula* szabó nevét is.

*Hibaigazítás:* a múlt rész alulról számított hatodik sora helyesen így olvasandó (az inget) „...elől kétfelől csipkével díszíti a négy gomb mellett.”

\*Gazda Klára – Haáz Sándor: Székelyek ünneplőben. Plane-tás Kiadó, 1998. 156. l.



## Kiegészítődivat



## Casoni Szálasi Ibolya

A divatkedvelő hölgyek tudják, hogy egy kifogástalan, elegáns imázs eléréséhez nem elég egy divatos ruha vagy lábbeli, „a hab a tortán” szerepet egy vagy több jól megválasztott kiegészítő tölti be.

A 2018-as tavaszi-nyári szezonra a divattervezők és stylistok egyöntetűen megszavazták a KALAP és a SAPKA mint kötelező ruhadarab viselését, melyek akárhol és akármikor viselhetők, az estélyi ruhától a sportcipőig mindennel találunk.

A KESKENY ÖVEK elegáns, nőies megjelenést kölcsönöznek mind a derékon, mind a csípőn viselve.

Készülhetnek bőrből, átlátszó műanyagból vagy bármilyen más anyagból.

Ha kettőt alkalmazunk belőlük, egymás mellé vagy akár keresztben, a DUPLA HATÁS elvén még divatosabbak leszünk.

Idén nemcsak a cipők, hanem más KIEGÉSZÍTŐK is készülhetnek ÁTLÁTSZÓ ANYAGOKBÓL, mint például a kalapok, ékszerek, kesztyűk, övek, táskák is.

Alkalmazásuk esetén figyelni kell az egyensúlyra, „a kevesebb többet jelent” elvet szem előtt tartva.

A nyakra kötött kis KENDŐ is ismét divatos, segítségével kifinomult, eredeti, nőies megjelenést érhetünk el.

A nyakban hordott hosszú, mindenféle sálszerű kendő mellett idén a divattervezők szorgalmazzák a kendők viselését szokatlan helyeken is: a ruha vállrészén alkotott nyílásba fűzött (és megkötött) kendősarok, nagyobb kendő szabadon lóghat a ruha mellett, valamint egy „kettévágott” ruhát – melyet erre a célra alkotott nyílásokkal láttak el – egy hosszú, keskeny selyemkendővel illik összefűzni.

A HAJPÁNTOK viselése is még mindig divat, legyen az bármilyen anyagból, egyszerű, monoton vagy szokatlan, kihívó is.

Idén a kifutókat előzőlötték a CÉGEMBLÉMA-KIEGÉSZÍTŐK is. Napsemüvegeket, táskákat, kalapokat, ékszereket terveznek ennek az elvnek az alapján.

A klasszikus MAGAS KESZTYŰK fogalmát is átértelmezték idén a divattervezők.

Átlátszó műanyagból, gyöngyökkel díszített tüllből, vinilből, bársonyból készülnek a sokszor jóval könnyök fölé is érő legdivatosabb darabok.

A nyár egyik legfontosabb kiegészítőjének, a NAPSZEM-ÜVEGNEK idén KÉREK lencséjének kell lennie, mely minden arcformához illik, és nagyságát az arcforma határozza meg.

## Ember és állat harmóniája

## Közösségi szocializáció

**Nemrég Gernyeszegen szervezték meg azt az országos válogatóversenyt, amely elengedhetetlen a kutyák világbajnoki versenyen való részvételhez. Ezzel párhuzamosan az őrző-védő kategóriába tartozó ebek szociabilitását mérték fel. A vizsgák szerepéről Pletl István kutyakiképzővel, a verseny egyik szervezőjével beszélgettünk.**

Szer Pálosy Piroska

A marosvásárhelyi kutyásegylet vezetői – Lokodi Zsolt és Kocsis Attila – által kezdeményezett eseményre Kolcsár Gyula polgármester és Szabó Ernő alpolgármester jóvoltából a gernyeszegi községi futballpályán került sor. Annak ellenére, hogy idén ez volt az első ilyen jellegű megmérettetés, a fővárosi támogatás elmaradt – hangzott el a beszélgetésünk során. A válogatóversenyt megelőzte a szociabilitási teszt, amely a nyugati jogszabályok szerint az őrző-védő kutyák tartásához elengedhetetlen, a beszerzésüket követő tizenhét napon belül a tulajdonosoknak rendelkezniük kell a sikeres vizsga bizonylatával.

– Milyen feltételek kellett teljesüljenek a világbajnoki válogató megszervezéséhez?

– A világbajnoki válogató alapkövetelmény a nemzetközi bírók jelenléte. A gernyeszegi versenyen Grezsa Attila segéd és Nagy Géza bíró volt jelen Magyarországról, valamint Csibi Károly és Kocsis Attila helyi bírók értékelték a kutyák teljesítményét.

– Miből áll a szociabilitási teszt és miként lehet eleget tenni a követelményeknek?

– Az ilyen teszt során a kutyáknak a tömegben való viselkedését figyelik, a hirtelen fellépő zavaró körülmények által kiváltott reakciókat. Ilyen a váratlanul elhaladó kerékpáros, egy ernyő hirtelen kinyitása, más kutyákkal való találkozás, vagyis azt, hogy az állat miként őrzi meg nyugalmát. Erre azért van szükség – és a nyugati országokban követelmény is –, hogy a közösség számára ne jelentsenek közvetlen veszélyt az őrzésre használt ebek. Az agresszív fajták kategóriájába sorolt kutyák ugyanis addig nem vihetők közösségbe, míg megfelelő képzésben nem részesültek, és a vizsgatelsítményről írásos dokumentummal nem rendelkeznek. A szociabilitási tesztnek van egy engedelmességi része is.

– Miből áll az engedelmességi vizsga?

– Az állat engedelmesen kell haladjon a sétáltatója mellett ötvenméteres távon láb mellett, ugyanazt a távot szaladva és lassan haladva is meg kell tegye. A fekdüni, ülni parancsszavakat is kell teljesítenie, illetve lefektetni és harminc másodpercig eltűnni az állat látómezőjéből, míg ő mozdulatlan marad. Az értékeléseket kitűnő, nagyon jó, jó és elégséges minősítéssel osztályozzák, és nemzetközileg elismert okiratot állítanak ki.

– Amennyiben a román jogszabályok nem írják elő a szociabilitási teszt kötelezettségét, kik veszik igénybe?

– Személyesen egy másfél éves bullmastiffot készítettem fel a vizsgára, és ezt követően szerezte meg a nemzetközi tanúsítványt. Németországban élő gazdája itt vásárolta kőlyökkorában, és beírta az általam vezetett kutyakiképzőbe, ahol mindazt megtanulta, ami a tanúsítvány megszerzéséhez szükséges. A gazda a nemzetközileg elfogadott okirat hiteles fordítását használja majd. Ugyanakkor a képzésben az állatban rögzült utasítások biztonságot jelentenek a kutyatulajdonos családja és környezete számára.

– Van-e kizáró jellegű gyakorlat?

– A három próba közül az egyik legfontosabb, hogy az állat kézben tartható legyen. Mindenik kutya szívesen fog, az elengedéssel viszont többször adódik gond. Amennyiben a csibéskart harmadik parancsszóra sem engedi el az állat, az kizáró jellegű.



## A borkősav és származékai

Veress László

A segesvári patikamúzeum gyűjteményében két 18. századi patikaedény felirata szerint vegyileg jól ismert összetételű, növényi eredetű anyagot tartalmazott. A PULVIS KALII NATRIO TARTARICUM elnevezés olvasható az egyik edényen és TARTARUS TARTARISATUS a másikon, mindkét „ma-



teria medica” a borkővel kapcsolatos, amely a szőlőborból származik.

Feldolgozásakor a szőlőmustba kerülnek bogyórészek és egyéb szennyezőanyagok, amelyek az erjedés folyamán leülepednek a borból. Később a bor tisztulása alkalmával a borból különféle anyagok válnak ki, amelyek a hordó fenekére szállnak le, ezeket borseprőnek, a hígabb részt aljbornak nevezzük. A mustban borszesz (alkohol) képződik, és a borkő alkoholban nehezen oldódik, ezért egyre jobban kicsapódik. A bor tisztáját elválasztják a seprőjétől a borfejtés műveletével, szükség szerint egyszer vagy többször is. A seprő értékes anyag, ezért összegyűjtik és pálinkafőzésre használják, vagy seprőzsákokban kisajtoltják és a visszamaradt seprőtésztából borkőt és borkősavat állítanak elő.

A nyers borkő latin neve TARTARUS CRUDUS, ez lehet RUBRUS (vörös), amely a vörösborból készül, és ALBUS (fehér), amely a fehérborból készül. További kezelésekkel nyerik a gyógyászatban és az élelmiszeriparban ma is használatos tiszta borkőt. A tisztított borkő általában három rész borkősavból (acidum tartaricum) és egy rész savanyú borkősavas káliumból (kaliumhidrogentartaricum) tevődik össze. A szőlőben (és más gyümölcsökben is) előforduló borkő a mustban feloldott állapotban van. Általában a gyümölcsök savanyú ízének alapját a bennük feloldott állapotban levő szerves savak adják: borkősav, almasav, citromsav, aszkorbinsav (ez a C-vitamin), ritkán ecetsav stb. Borkő a kiforrott borból is kiválhat, főleg a hőmérséklet csökkenésekor. Savanyú boroknál a borkő kicsapódása hasznos

is lehet, mert csökken a savtartalom, fontos az, hogy a kiválás ne a palackokban jelentkezzen.

A borkőt nagy bortermelő vidékeken (Franciaország, Olaszország, Románia, Magyarország) gyárilag tisztítják nagy mennyiségben. A must borkősavtartalma 1-5 gramm literenként.

A borkőt már az ókorban ismerték, akkor latinul foex vininek nevezték. A tartarus nevet a nyolcadik században kezdték használni, és e névvel a belőle készült sókat is jelölték.

A Pulvis kalii natrio tartaricum feliratú edényben borkősavas kálium-nátrium, más néven kálium-nátriotartarát volt több mint kétszáz évvel korábban. Ez az anyag úgy készül, hogy a nátrium-bikarbonát (szódapor) forró oldatába addig öntenek porrá tört borkövet, míg a pezsgés teljesen megszűnik, ezután a folyadékot besűrítik és kikristályosítják. Sós, hűsítő ízű, fehér anyag.

Először a franciaországi nagy bortermelő vidéken, La Rochelle-ben munkálkodó patikus, Pierre Seignette (olvasd: Szenyet) állította elő 1675-ben, ezért (főleg a gyógyszerárakban) Seignette-sónak is nevezik. A gyógyászatban vizelet- és hashajtóként használták és használják napjainkban is.

Régebben az 1878-ban (Edison által) feltalált fonográf szerkezetében is használták.

Manapság az élelmiszeriparban emulgeálószerként, stabilizátorként és antioxidánsként, savanyúságot szabályozó adalékanyagként, kocsonyák gélesedésére alkalmazzák. Élelmiszeradalékként E 337, a borkősavat E 334, a nátrium-tartarátot E 335 néven jelölik.

Borkősav (acidum tartaricum) és sója, ká-



lium-tartarát keveréke volt a Tartarus tartaricus feliratú edényben. A gyógyászatban szintén húgyhajtó és hashajtó tulajdonságaiért használták elődeink. Napjainkban főként az élelmiszeriparban alkalmazzák, jele a borkősavhoz hasonlóan E 334.

A magyar nyelv sokáig nem tett különbséget a sós és savanyú ízérzet között. A só szavunk a savanyú szó tövének (sav-sau-só) továbbképzett változata. A sóska savanyú gyümölcssavtartalma (oxálsav, aszkorbinsav, almasav stb.) miatt, és nem sós, a savanyúvíz- (szénsavas) forrásokat legtöbbször sós-kutaknak nevezzük ma is.

IDÉZET 1.		ÓSVEZÉR	BÁNAT BÉKÉS... (SZILVÉNŐ)	MIKSZÁTH FELESÉGE	...ÉS MAGÓG FIA VAGYOK (ADY)	SÉRTETLEN	NYÚLFEJ! FEKETE (FRANCIA)	ÉPÜLET-SZINT	SPANYOL FESTŐ (SALVADOR)	MELY HELYEN?	FRANCIA ARANY	GYÁRKAPU! ...D'ITALIA (KERÉKPÁR-VERSENY)	DIVAT-BEMUTATÓ HÖLGY	KÖZEL-KELETI ÁLLAM	NAGY KONSTANTIN SZÜLŐVÁROSA	ÁLLAMI ILLETÉK
Arthur C. Clarke amerikai sci-fi-író egyik szentenciáját idézzük a rejtvény fősoraiban		A														E
	KÖZLEKEDÉSI PÁLYA		BORSZÍVÓ				ÚJ-ZÉLANDI ÓSLAKÓ TASZIT					CSILLAGKÉP				
	BALKEZES (RÉG. NÉP.)		HÁZBÉRLŐ			REDING... (TÖK ALSÓ) ISMERET					FOGAT EGYIK LOVA					EZTI! GYILKOS AFRIKAI VÍRUS
	FED. BORÍT										ÍRÁSBAN ECSETELŐ					
IDÉZET 2.	A	NŐI NÉV VAGY GYÖM-NÖVÉNY	FOSZTÓ-KÉPZŐ HÍRES VÉNUSZ			VILLAMOS BUSZ				BOLEK TÁRSA					EMBERFEJ! RACHMANINOV OPERÁJA	
JÓZSEF ATTILA VERSE			CSAK FÉLIG!	TEHÉNHANG		ALÁ		RÉSZBEN LEEJTI!				RÓMAI 1050		...KOBÓ (JAPÁN ÍRÓ)		
			ATTÓL KEZDVE!	SZÍN-VONALAS		MINT BENTI!		ÓGÖRÖG PIACTÉR				ELEKI!		...KOBÓ (JAPÁN ÍRÓ) NŐI NÉV (AUG. 31.)		
HANGA			SZÍNÉSZNŐ (ESZTER)				DRAVIDA NÉP OKTAT					ALÁCSÜNG				
			FÜR ... (SZÍN.NŐ)									FESTŐ ESZKÖZE				
ISZTAMBULI NEGYED KISEBB (LATIN)			FELÉ				VADGALAMB					JELFOGÓ				
			MEGSZÚNIK AZ ESŐ				TÖRPEJELZŐ LEHET					ANGOL FÉRFINEV				
			HÍRES									SÁNDOR (FOC.) BEC.				
			ARATI!				HORDÓT MÉRŐ MAGUK					SZÉN ÉS DEUTERIUM				
TÉLI SPORT (RÉG.)			MEG NEM ENGEDETT SPANYOL FÉRFINEV			SAJÁT ENERGIA					LÓFI THOMAS... EDISON					EZTI! FÉNYMÁ-SOLÓ ELJÁ-RÁS
MOST IS EZ VAN! BÁRÁNY-HANG		HALOM BARNÁ BŐRŰ EMBER				...KURO-SZAVA OTT, FŐLÉ (NÉP.)				IBRAILEANU REGÉNYE				LATIN CSONT		
										DÉL-AFR. TARTOMÁNY				AZ AARE FR. NEVE		
		KICSINYÍTÓ KÉPZŐ FR. NŐI MAGAZIN	EBLAK CSODÁS TÖRTÉNET		LOUIS... (FR. PÉNZ V.) VÉNAJELZŐ LEHET	PÁRT! ÖSSZE-OMLIK		HOLLAND AUTÓJEL				A TANTÁL VEGYJELE ...GULL (E. SUE)		NÉVELŐ MÁRAMAROSI FOLYÓ		LONDONI KÉPTÁR
DE... NATURA (TITUS LUCRETIVS CARUS)			METEOROLÓ-GIÁMÚSZER				FELVID. I VÁROS(SZOV.) VÉGTETLEN LIANI!					GYÁSZOL				
			VÍZZEL TISZTÍT									EGY (ANGOL)				
ENIVALÓ			ZSÁKMÁ-NYOL VÉRFAKTOR				VÁLYÚ AZ ELBA MEDRE!					FR. ÍRÓ (ÉMILE) DIDEROT NÉVJELE				
SZLOVÉNIA AUTÓJELE		NÓVÉR (LATIN) JAPÁN AUTÓJEL				RIGOLETTO LÁNYA EGYEN!					ÁLMOZÁS-BARINGAT SPANYOL AUTÓJEL					
L.N.J.	T													SZIG-LIGETI... (DRÁMAÍRÓ)		

Az április 26-i rejtvény megfejtése: **Megrázó volt, ahogy Stefka mondta csokornyakkendőben a Tiborc panaszát.**



## Bizakodik a City'us, de a neheze még hátravan

**Teljesítette az első feltételt a bennmaradáshoz a Marosvásárhelyi City'us teremlabdarúgó-csapatát az alsóházi rájátszás második körében, a Sepsí Futsal elleni kiesési párbajszorozatban. Kacsó Andre csapata hazai pályán legyőzte a rivális, ahogy ezt az alapszakaszban is tette, azonban a bennmaradáshoz idegenben is nyernie kell, legalább egyszer a két lehetőség közül. Márpedig az alapszakaszban ez nem sikerült.**

Bálint Zsombor

A Szász Albert Sportliceum termében rendezett találkozón a City'us kezdett jobban, és a 3. percben vezetéshez jutott Pop góljával. A mérkőzést többnyire a házigazdák uralták, ami nem is csoda, tekintve, hogy a vendégek kispadján alig volt tartalékjátékos, a City'us pedig sorra tudta pihentetni a labdarúgóit. A 11. percben azonban a vendégek mégis egyenlítették Jankó látványos, ollózásból szerzett találatával. Néhány másodperccel később Togan ismét előnyhöz juttatta csapatát, és ez lélektanilag is fontos volt, hogy aztán Pop kettőre növelje az előnyt. Szünetig még szépítettek a vendé-

gek, újramező után azonban Pop harmadszor is betalált, aztán pedig a City'us sikeresen őrizte az előnyét. Az utolsó tíz percben a marosvásárhelyiek még két gólt, a vendégek egyet szereztek, és így a mérkőzés 6-3-mal ért véget.

A két győzelemig tartó sorozat következő két mérkőzését a sepsiszentgyörgyi Szabó Kati csarnokban rendezik pénteken este fél 7-től, illetve szükség esetén szombaton 18 órától.

Ha legalább egyik mérkőzést

megnyeri a City'us (amennyiben az első nyeri, a másodikat már meg sem rendezik), akkor marad még egy esélye, hogy megőrizze a helyét az élvonalban. Ha azonban a sepsiszentgyörgyiek kétszer győznek, akkor a hatszoros bajnok City'us az ősszel csak a 2. ligában kezdheti. Pontosabban a városi sportklub teremlabdarúgó szakosztálya, mert a nyártól – akár így, akár úgy – a City'us magánklubról már csak múlt időben fogunk tudni beszélni.

### Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 1. liga, alsóházi rájátszás, 2. kör, 1. menet: Marosvásárhelyi City'us – Sepsiszentgyörgyi Sepsí Futsal 6-3 (3-2)

Marosvásárhely, Szász Albert Liceum Sportliceum terme. Vezető: Mihai Kiuță (Brassó), Benedek András (Székelyudvarhely). Tartalék: Szabó Attila (Székelyudvarhely). Ellenőr: Marius Mititel (Bukarest).

Gól: Pop (3., 13., 23.), Togan (11.), Boros (33., 37.), illetve Jankó (11.), Boér (14.), Bende (35.)

City'us: Orbán (Coman) – Pop, Boros, Szabó, Togan (Küsmödi, Csiki, Nagy N., Kiss, Luduşan, Dobai).

Sepsí Futsal: Kisgyörgy (Papp) – Bende, Bocz, Boér, Jankó (Nagy R., Farkas)

### Eredményjelző

A teremlabdarúgó 1. liga felsőházi rájátszásának 4. fordulójában a következő eredmények születtek:

\* 1. csoport: Dévai Autobergamo – Jászvásári Politehnica 12-0;

\* 2. csoport: Galaci United – Dunărea Călăraşi 1-2.

A teremlabdarúgó 1. liga alsóházi rájátszása 2. körének 1. mérkőzésén: Marosvásárhelyi City'us – Sepsiszentgyörgyi Sepsí Futsal 6-3.

## Bajnokok Ligája: Sorozatban harmadszor döntős a Real Madrid



**A címvédő Real Madrid jutott be elsőként a labdarúgó Bajnokok Ligája döntőjébe, mivel idegenbeli győzelmét követően otthon döntetlent játszott otthon a Bayern Münchennel.**

Joshua Kimmich góljával indult a madridi mérkőzés, a Bayern védője egy hete a müncheni találkozón is az első gólt szerezte. Akkor a 28. percben juttatta előnyhöz a bajorokat, a visszavágón viszont már a 3. percben belőtte a lecsörgő labdát az ötösről. Nem késett sokat a válaszal a házigazda csapat: a 11. percben Marcelo beadását Karim Benzema fejelte a kapuba. A folytatásban Franck Ribéry vezérlésével mezőnyfölényt harcolt ki a Bayern, de helyzetekig csak a 30. perc tájáig jutott. Keylor Navas azonban hátrította Thomas Müller

és Robert Lewandowski lövését is – utóbbiét bravúrral –, James Rodríguez pedig közelről a kapu fölé kanalazta a labdát. A védekezésre összpontosító Real Madrid a gólján kívül egy veszélyes akciót vezetett még az első felvonásban, de Marcelo beadása akkor nem sikerült.

Szünet után gyorsan gólt szerzett a Real: a 46. percben Sven Ulreich óriási hibáját követően Benzema másodikszor volt eredményes. A német kapus nem tudta eldönteni, mit kezdjen a hazapasszolt labdával, amely így elgurult mellette, a francia támadó pedig lecsapott és a hálóba gurította. A hátrányba került Bayern változatlanul támadott, de kevésbé intenzíven, mint az első félidőben. David Alaba lövését védte Navas, aki a 63. percben James Rodríguez ismétléseivel szemben már tehetetlen volt. A kolumbiai játékos első lövését még blokkolta Raphaël Varane, a kipattanót azonban már bepasszolta a Real Madridtól kölcsönvett közép-pályás. A 74. percben Corentin Tolisso lött fordulásból, Navas ismét hátrított, majd a hajrában próbált nyomást gyakorolni a Bayern, de csak helyzetekig jutott, Navasszal az élen a Real védelme semlegesítette a bajor akciókat.

### Jegyzőkönyv

Labdarúgó Bajnokok Ligája-elődöntő, visszavágó: Real Madrid (spanyol) – Bayern München (német) 2-2 (1-1), továbbjutott: a Real Madrid, 4-3-as összesítéssel.

Madrid, Santiago Bernabéu Stadion, 81 ezer néző, vezette: Cakir (török). Gólszerzők: Benzema (11., 46.), illetve Kimmich (3.), James Rodríguez (63.).

Sárga lap: Modric (62.), Lucas Vázquez (65.), Varane (88.), Casemiro (89.). Real Madrid: Navas – Lucas Vázquez, Varane, Sergio Ramos, Marcelo – Modric, Kovacic (73. Casemiro), Kroos, Asensio (88. Nacho) – Benzema (73. Bale), Cristiano Ronaldo.

Bayern München: Ulreich – Kimmich, Hummels, Süle, Alaba – Tolisso (74. Wagner), Thiago Alcántara – Th. Müller, James Rodríguez (84. Javi Martínez), Ribéry – Lewandowski.

## Megyei labdarúgó-bajnoki eredmények

\* 5. liga, Északi csoport, 16. forduló: Bátos – Mezőkirályfalva 3-0, Magyaró – Abafája 3-0 (meg nem jelenés), Alsóidecs – Lövér 4-4, Görgényóakna – Köhér 1-0, Szászrégeni Testvériség – Marosfelfalu 4-0. Nyárádremete állt. Az élcsoport: 1. Nyárádremete 37 pont, 2. Bátos 33, 3. Görgényóakna 31.

\* 5. liga, Közép csoport, 16. forduló: Cikmántor – Tuzson 1-10, Kerelő – Segesvár 2-1, Csittszentiván – Galambod 6-0, Gernyeszeg – Balavásár 1-5, Kerelőszentpál – Harasztkerék 1-4. Mezőrűcs állt. Az élcsoport: 1. Harasztkerék 40 pont, 2. Balavásár 32, 3. Csittszentiván 30.

\* 5. liga, Déli csoport, 13. forduló: Mezőceked – Vámosgálfalva 4-0, Mezőtőhát – Kükküllődombó 3-3, Marosludas II – Magyarsáros 2-3, Maroskece – Marosugra 3-3, Mezőzáh – Radnót II 2-0. Az élcsoport: 1. Radnót II 28 pont, 2. Marosludas II 25, 3. Mezőceked 24.

\* 6. liga, 16. forduló: Székelybere – Jedd 1-6, Kükküllőszéplak – Nyárádgálfalva 1-3, Koronka – Csíkfalva 0-1, Uzdiszentpéter – Kibéd 0-3, Mikefalva – Mezőpanit 1-1. Az Egrestő – Somosd mérkőzését elhalasztották. Az élcsoport: 1. Nyárádgálfalva 41 pont, 2. Somosd 38, 3. Jedd 37.

## Európa-liga: Wenger 250. meccsén a döntő a tét

Arsène Wenger ma az Atlético Madrid elleni labdarúgó-Európa-liga elődöntő visszavágóján pályafutása 250. európai kupamérkőzésén ül majd a kispadon, s a legnagyobb kérdés, hogy az Arsenal vezetőedzőjének lesz-e még egy nemzetközi találkozója az Ágyúsok élén.

A szezon végén távozó francia szakvezető az örökkrangsor második helyén áll, ősi riválisa, Sir Alex Ferguson (269) mögött.

Az első mérkőzésen, Londonban 1-1-es döntetlen született úgy, hogy a hazaiak Sime Vrsaljko kiállításának köszönhetően több mint nyolcvan percen át emberelőnyben futballoztak, ráadásul a játékvezető a madridiak vezetőedzőjét, Diego Simeonét is lelátóra parancsolta.

A közelmúlt statisztikái nem sok jót ígérnek az Arsenalnak, amely hazája bajnokságában idén minden idegenbeli mérkőzését elveszítette. Ez Angliában az első négy osztályt tekintve példátlan. Ráadásul Madridban különleges bravúrnak számítana a győzelem, ugyanis a nemrég átadott Estadio Metropolitanóban január óta még csak gólt sem tudtak rúgni az ellenfelek. Az Arsenal nem

is igazán szeret Spanyolországban fellépni, 15 meccsből csak kettőt nyert meg, a legutóbbi hétből pedig ötöt elveszített és két döntetlent ért el. Legutóbb a 2005/06-os Bajnokok Ligája csoportkörében a Santiago Bernabéu Stadionban győzött a Real Madrid vendégeként.

A másik ágon a Salzburg 2-0-s hátrányban fogadja az Olympique Marseille együttesét. A két csapat már a csoportkörben találkozott egymással, a franciaországi gól nélküli döntetlen mellett Salzburgban 1-0-s hazai siker született.

Az osztrákok ezúttal is bízhatnak a hazai pályában, ugyanis 2016 novemberében nem kaptak ki saját közönségük előtt, igaz, ezúttal legalább két gól kell a továbbjutásukhoz. A Salzburg története során csak egyszer volt érdekelt európai kupa elődöntőjében, a német Karlsruheval szemben egy idegenbeli 1-1-gyel jutott tovább, majd a finálét elbukta az Internacionáléval szemben. Az OM története során harmadszor juthat be a második számú európai kupa döntőjébe, nyernie viszont még nem sikerült: 1999-ben a Parma, 2004-ben a Valencia vitte el a trófeát.

### A ma esti műsor

Labdarúgó-Európa-liga, elődöntő, visszavágó mérkőzések:

\* Atlético Madrid – Arsenal (1-1), 22.05 óra, TV: RTL II, Pro X, Look Plus

\* Salzburg – Olympique Marseille (0-2), 22.05 óra, TV: Look TV

### Európai focikörkép

\* Angol Premier Liga, 36. forduló: Liverpool – Stoke 0-0, Burnley – Brighton & Hove Albion 0-0, Crystal Palace – Leicester 5-0, Huddersfield – Everton 0-2, Newcastle United – West Bromwich 0-1, Southampton – Bournemouth 2-1, Swansea – Chelsea 0-1, West Ham United – Manchester City 1-4, Manchester United – Arsenal 2-1, Tottenham – Watford 2-0. Az élcsoport: 1. Manchester City 93 pont, 2. Manchester United 77, 3. Liverpool 72.

\* Spanyol Primera División, 35. forduló: Levante – Sevilla 2-1, Espanyol – Las Palmas 1-1, Real Sociedad – Athletic Bilbao 3-1, Real Madrid – Leganés 2-1, Villarreal – Celta Vigo 4-1, Getafe – Girona 1-1, Alavés – Atlético Madrid 0-1, Valencia – Eibar 0-0, Deportivo La Coruna – Barcelona 2-4, Betis – Málaga 2-1. Az élcsoport: 1. Barcelona 86 pont, 2. Atlético Madrid 75, 3. Real Madrid 71.

\* Olasz Serie A, 35. forduló: AS Roma – Chievo 4-1, Inter – Juventus 2-3, Crotone – Sassuolo 4-1, Sampdoria – Cagliari 4-1, Atalanta – Genoa 3-1, Bologna – AC Milan 1-2, Hellas Verona – SPAL 1-3, Benevento – Udinese 3-3, Fiorentina – Napoli 3-0, Torino – Lazio 0-1. Az élcsoport: 1. Juventus 88 pont, 2. Napoli 84, 3. Lazio 70.

\* Német Bundesliga, 32. forduló: Hoffenheim – Hannover 96 3-1, Freiburg – 1. FC Köln 3-2, Schalke 04 – Mönchengladbach 1-1, Bayern München – Eintracht Frankfurt 4-1, Hertha BSC – Augsburg 2-2, Wolfsburg – Hamburger SV 1-3, Bayer Leverkusen – VfB Stuttgart 0-1, Mainz – RB Lipsce 3-0, Werder Bremen – Borussia Dortmund 1-1. Az élcsoport: 1. Bayern München 81 pont, 2. Schalke 04 57, 3. Borussia Dortmund 55.

\* Francia Ligue 1, 35. forduló: Montpellier HSC – St. Etienne 0-1, Lyon – Nantes 2-0, AS Monaco – Amiens SC 0-0, Troyes – Caen 3-1, Bordeaux – Dijon 3-1, Lille – Metz 3-1, Strasbourg – Nice 1-1, Stade Rennes – Toulouse 2-1, Angers – Olympique Marseille 1-1, Paris St. Germain – Guingamp 2-2. Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 91 pont, 2. Lyon 72, 3. AS Monaco 71.

A hirdetésírókban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

**JÓKÍVÁNSÁG**



Marosvásárhelyre, BARTHA DÉNESNEK születésnapjára kívánunk hosszú, egészséges, örömeiben gazdag életet. Sok szeretettel szülei, felesége és testvére családjával együtt. (8191-I)

**ADÁSVÉTEL**

**ELADÓ** kemény tűzifa házhoz szállítva. Tel. 0745-793-465. (8030)

**ELADÓ** kemény tűzifa házhoz szállítva. Tel. 0740-570-753. (8030)

**ELADÓ** 1100 darab használt cserép (40x22 cm), 0,60 lej/darab. Tel. 0744-278-899, 8-20 óra között. (20080-I)

**MOTORBICIKLIT** vennék, régi MZ250ES-t vagy RT125-öt. Tel. 00-36-20-361-0825, visszahívom. (8310)

**Focioktatás Marosvásárhelyen!**  
Labdarúgás iránt érdeklődő fiúk és lányok jelentkezését várja az MSE Focisuli. Ha betöltötted az 5 évet, nálunk a helyed! Kezdd és haladj is jelentkezhetnek, új csoportok is indulnak. **Az MSE a város első sportklubja, a Székelyföld Labdarúgó Akadémia marosvásárhelyi alközpontja. Az oktatás magyar nyelven folyik.**  
Telefon: 0720-522-618, www.focisuli.ro.  
Kezdd el focizni még ma!

**MINDENFÉLE**

**HŰTŐK** javítását vállalom lakásán, és eladok hűtőket, fagyasztókat garanciával. Tel. 0722-846-011. (8120)

**KÉSZÍTÜNK**, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szúnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (7664)

**BÁRMILYEN** munkát vállalunk: cserépforgatás, csatornatakarítás, -javítás. Tel. 0721-156-971. (8266)

**LÉPCSŐHÁZFESTÉST** stb. vállalom. Tel. 0365/449-633, 0771-605-189. (8300-I)

**MEGEMLÉKEZÉS**

Fájó szívvel emlékezünk a székelyvajai MÁN JÓZSEFRE halálának második évfordulóján. Míg élünk, szívünkben őrzük arcát, mosolygó tekintetét, mozdulatait. Bánatos felesége, három gyermeke, két unokája és négy lánytestvére. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (8309-I)

Szívünk soha el nem múló fájdalommal emlékezünk TRATTNER BÉLÁRA halálának 7. évfordulóján. Akik ismerték, gondoljanak rá szeretettel. Nyugodj békében! Szerettei. (8258-I)

Hogy egy szülő milyen kincs, csak az tudja, akinek már nincs. Míg szíved utolsót nem dobban, szeresd szüleidet mindennél jobban. Köszönjük, hogy éltetek, és minket szeretettetek.

Soha el nem múló szeretettel emlékezünk drága jó szüleinkre, május 3-án édesanyánkra, HOŢA ILONÁRA szül. Simon halálának 8. és június 5-én édesapánkra, HOŢA SÁNDORRA halálának 9. évfordulóján, valamint a szerető feleségre, édesanyára, sógornőre, HOŢA RODICÁRA, aki május 12-én lesz 3 hónapja, hogy eltávozott az élők sorából. Emlékük legyen áldott, nyugalma csendes! Szeretteik. (8254)

**ELHALÁLOZÁS**

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédnagymama, anyós és rokon, özv. KILYÉN DÉNESNÉ szül. TANÁSZI IDA életének 91. évében elhunyt. 2018. május 3-án 14 órakor helyezük örök nyugalomra a nyárárdgálvali temetőben. Gyászoló szerettei. (1673-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, testvér, rokon, a marossárpataki születésű **KLUZSÁN MAGDOLNA** életének 68. évében, türelemmel és méltósággal viselt hosszú betegség után, csendesben megpihent. Temetése Marossárpatakon lesz 2018. május 3-án 14 órától, református szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Búcsúznak tőle szerető fiai: Attila és Róbert, menyé, Ilici, unokái: Tamás és Kriszta, testvére, Sándor és annak családja. (8297-I)

Fájdalomtól sújtva, Isten vigasztaló szeretetébe fogódzva tudatjuk, hogy

**REKSÁN DÁVID** nyugalmazott tanár

2018. május 1-jén hazatért Teremtő Urához. Temetése 2018. május 3-án 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

Szerettei. (8302-I)

*Megpihenni tértél, a fájdalmat elhagyva, melyet türelemmel viseltél magadban. Nyugodjál csendesben! Legyen békés álmod. Találjál odafenn örök boldogságot.*

Könnyes szemmel, mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett **KODOK ÉVA** szül. Tordai

54. évében csendesben megpihent. Temetése május 4-én 14 órakor lesz, unitárius szertartás szerint, a maroszentgyörgyi római katolikus temető ravatalozójából.

Az unitárius sírkertben helyezük nyugalomra.

Csendes álma fölött öröködjön a hála és a szeretet.

A gyászoló család. (8303-I)

Mély fájdalommal búcsúunk a szeretett sógornőtől, nagynénitől, keresztanyától, kománétól, **SOÓS IRMÁTÓL.**

Emléked örökké élni fog szívünkben.

Gyászoló szerettei. (sz.-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédnagymama, **MICHNEA ILEANA** szül. SZÁSZ ILEANA életének 89. évében megpihent. Temetése 2018. május 4-én 13 órakor lesz a Jeddí úti temetőben. Nyugodjon békében! A gyászoló család. (8307-I)

Mély fájdalommal búcsúunk a szeretett kolléganőnkől, **KODOK ÉVÁTÓL.**

Emlékét szeretettel őrzük szívünkben.

A Reumatológiai Klinika munkaközössége. (8314-I)

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, após, testvér, vő, sógor, koma, unokatestvér, nagybácsi, közeli és távoli rokon, szomszéd és jó ismerős,

**CSERNÁTONI ALAJOS**

maroszentgyörgyi lakos életének 63. évében csendesben megpihent. Szeretett halottunk temetése május 4-én 15 órakor lesz a nagyernyei temetőben, katolikus szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (8326-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, anyós, nagynéni, keresztanya, sógornő, unokatestvér, közeli és távoli rokon, jó szomszéd, a vadasdi születésű

**SOÓS IRMA**

szül. Harcsás

életének 69. évében 2018. május 2-án hosszú és súlyos betegség után csendesben megpihent. Drága halottunkat május 4-én 14 órakor helyezük örök nyugalomra a református temetőbe. Búcsúzik tőle férje, Árpai, leánya, Ildikó, veje, Zoltán és unokája, Levente. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (sz.-I)

**RÉSZVÉTVILVÁNÍTÁS**

Szomorú szívvel búcsúunk **BENCZE** (született **Jakab**) **ERZSIKÉTÓL**, és őszinte részvétünk a gyászoló hozzátartozóknak. Kovács Péter és családja. (8308)

Együttérzésünket és őszinte részvétünket fejezzük ki sógornőnknek, Rózsa Ilonának szeretett **HÚGA** elvesztése miatt érzett fájdalmában. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Sógorai: Laci és Béla, sógornői: Mari és Jutka. (8316-I)

**KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS**

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága édesanyánk, **BENCZE ERZSÉBET** temetésén részt vettek és fájdalmunkban osztoztak. Isten nyugtassa békében! A gyászoló család. (8280-I)

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága halottunk, **ENGLER ERZSÉBET** temetésén részt vettek, sírjára virágot helyeztek és fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család. (8319)

**A MAROS MEGYEI SZOCIÁLIS ELLÁTÁSI és GYERMEKVÉDELMI IGAZGATÓSÁG** versenyvizsgát hirdet a következő állások betöltésére: **GYAKORNOK PSZICHOLÓGUS** – egy állás; **ÁPOLÓ** – egy állás a neuropszichiátriai fogyatékkal élő gyermekek segesvári intézményénél, **SZOCIÁLIS MUNKÁS** – két állás a marosludasi neuropszichiátriai rehabilitációs központban; **Sajátos követelmények:** **GYAKORNOK PSZICHOLÓGUS:** egyetemi végzettség (pszichológia) licenc- vagy ezzel egyenértékű oklevéllel, pszichológusi szakképesítés. **ÁPOLÓ:** általános iskolai végzettség. **SZOCIÁLIS MUNKÁS:** egyetemi végzettség (licenc- vagy azzal egyenértékű oklevéllel) szociális munka szakon, szociális munkás szakképesítés. **Az írásbeli vizsga 2018. május 17-én 10 órakor lesz, az állásinterjú az írásbeli vizsgát követő legtöbb négy munkanapon belül, esetenként a gyakorlati vizsgát követően. A versenyvizsgára a dossziékat május 9-ig kell benyújtani. Érdeklődni a 0265/213-512, 0265/211-699-es telefonszámokon. (sz.-I)**

**Közpénzügyi Minisztérium**  
**Adó- és Pénzügyi Hivatal**  
**Brassói Regionális Közpénzügyi Főigazgatóság**  
**Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal**  
**Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály**  
**Bevételező és végrehajtóiroda**  
545300 Szászrégen, Petru Maior utca 33. szám,  
tel: 0265/512-591, 0265/512-592

**Közlemény**

A 207/2015-ös közpénzügyi törvény 250. cikkelyének (2.) bekezdése értelmében nyilvános árverésen értékesítik az alábbi eladósodott cégek javait:

- **MARIS GROUP CONSTRUCT KFT.** – adószám 24642806, Alsóbölkény 33. szám, Maros megye, végrehajtói dossziészám: Beica 45
- **VIVARIUS IMPEX KFT.** – adószám 4399789, Szászrégen, Akác utca 3., Maros megye, végrehajtói dossziészám: SC-V-41

Az árverésre **2018. május 22-én 11 órakor** kerül sor a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály Petru Maior utca 33. szám alatti székhelyén, a Beica 45 és SC-V-41 dossziék alapján.

A **MARIS GROUP CONSTRUCT KFT.** eladásra szánt javai:

- 5114 négyzetméteres beltelek telekkönyvbe be nem jegyzett épületekkel Alsóbölkényben, szám nélkül, telekkönyvszáma 50021, kataszterszáma 268, kikiáltási ár 84.247 lej
- beton alapú istálló, telekkönyvszáma 50021, kataszterszáma 268-C1, Alsóbölkényben, szám nélkül, kikiáltási ár 32.351 lej
- 1700 négyzetméteres beltelek Görgénysóaknán a 288. szám alatt (Maros megye), telekkönyvszáma 50070, kataszterszáma 102, helyrajzi száma 433/1/2, 433/2/a/2, kikiáltási ár 6.718 lej
- téglalaöltöző beton alapon, telekkönyvszáma 50070, kataszterszáma 102-C1, helyrajzi száma 433/1/2, 433/2/a/2, Görgénysóakna 288. szám alatt (Görgényoroszfalu), kikiáltási ár 1.376 lej
- téglarakár beton alapon, telekkönyvszáma 50070, kataszterszáma 102-C2, helyrajzi száma 433/1/2, 433/2/a/2, Görgénysóakna 288. szám, Maros megye, kikiáltási ár 876 lej
- asztalosműhely beton alapon, telekkönyvszáma 50070, kataszterszáma 102-C4, helyrajzi száma 433/1/2, 433/2/a/2, Görgénysóakna 288. szám, Maros megye, kikiáltási ár 32.138 lej.

A **VIVARIUS IMPEX KFT.** eladandó javai:

- TIP SP40 típusú csavaros kompresszor, kikiáltási ár 12.573 lej
- Wagner típusú öntözőberendezés, kikiáltási ár 978 lej
- Antie motoros és csőventilátor, kikiáltási ár 1.576 lej
- A **MARIS GROUP CONSTRUCT KFT.** és a **VIVARIUS IMPEX KFT.** javainak kikiáltási ára a felértékelési ár 50%-át jelenti (harmadik árverés), amihez hozzáadódik a hÉa. A javak nincsenek megterhelve.

Felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a fenti javakra, hogy értesítsék erről a végrehajtót az árverés napja előtt.

Akik érdekeltek a vásárlásban, legkésőbb egy nappal az árverést megelőzően nyújtsák be a következő iratokat: vásárlási ajánlatukat, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló iratot – a pénzt a Szászrégeni Kincstárba az IBAN RO13TREZ4775067XXX004060 számlára kell átutalni, adószám 4322637; az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazását, romániai jogi személyek a Cégbíróság által kibocsátott bejegyzési okirat másolatát, külföldi jogi személyek a bejegyzési okirat román nyelvű fordítását, romániai magánszemélyek a személyazonosságát igazoló irat másolatát, saját felelősségre tett nyilatkozatot, hogy az ajánlattevő nem közvetítő, ahhoz, hogy a megszállott helyen és időben részt vehessenek az árverésen.

Bővebb felvilágosítás a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztályon, a Petru Maior utca 33. szám alatt vagy a 0265-512-592-es telefonszámon. Jelen hirdetés kifüggesztésének időpontja: 2018. május 3.

**Zogorean Florin hivatalvezető**

# BUSZINFORM BUSZINFORM

– érvényes májusra –

A szállító neve és címe	Útirány	Indulás	Visszatérés	Irányár
<b>TRANSERVICE</b> Călărășilor (Kossuth) u. 52. sz., tel.: 0265/216-242	Marosvásárhely - Budapest	Hétfő 18.30 ó., kedd 18.30 ó., szerda 8 ó., csütörtök 18.30 ó., péntek 8 ó., vasárnap 8 ó., a Voiajor távolsági buszállomástól (Dózsa György utca)  * Időszakos járat	Kedd 18.30 ó., szerda 18.30 ó., csütörtök 18.30 ó., péntek 18.30 ó., szombat 8 ó., vasárnap 18.30 ó, Népliget, Volán buszállomás  * Időszakos járat	Előnyös árak
<b>ROYAL GTS.</b> Ștefan cel Mare u. 23. sz., 0265/269-308, 0731-89-89-89, Hu: 0036-30-60-53-753	Marosvásárhely - Budapest	Mindennap, Voiajor autóbuszállomás, 18 ó.	Mindennap Budapestről, a Népligetből 15.30-kor, a 30-as peronról	Egy út 100 lej, menet-jövet 180 lej, nyugdíjasoknak és diákoknak 170 lej.
<b>INTER TOURS</b> Rózsák tere 61. (bejárat a Petőfi térről), tel. 0265/264-011, 0733-013-166	Marosvásárhely - Szalonta - Gyula - Békéscsaba - Szeged - Kistelek - Kecskemét	Hétfő és péntek 7 ó. a Nemzeti Színház mögötti parkolóból	Hétfő és péntek 17 ó. Kecskemét, távolsági buszállomás; 19 ó. Szeged, Mars téri buszállomás	Budapesti járatok 100 lejtől. Szegedi és kecskeméti járatok: menet-jövet 200 lej. 10% kedvezmény nyugdíjasoknak, egyetemistáknak, tanulóknak. 50% kedvezmény 10 éven aluli gyermekeknek. Minden 6. út ingyenes.

## Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

**SOMOSTETŐ KÖRNYÉKI CSALÁDI HÁZ KERTJÉNEK** a karbantartásához keresünk hozzáértő FIATAL NYUGDÍJAST. Érdeklődni 9-17 óra között a 0722-667-748-as telefonszámon. (sz.-I)

**A PC HOUSE MUNKATÁRSÁKAT** alkalmaz. Ha érdekel a számítástechnika, és szeretnél csapatunk tagja lenni, jelentkezz most! Amit kínálunk: biztos és kiemelkedő jövedelem. Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (sz.-I)

**A PC HOUSE RAKTÁRI DOLGOZÓT** alkalmaz áru előkészítésére és csomagolására. Amit kínálunk: biztos és kiemelkedő jövedelem. Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (sz.-I)

**FELVESZÜNK SZORGALMAS HÖLGYEKET** Jedden a LUMEA BASMELOR céghez. Jelentkezni a Lungă u. 30/J szám alatt. Tel. 0745-520-408. (20063-I)

**ONLINE SHOPBA**, a jeddi üzletünkbe felveszünk SZORGALMAS FIATAL SZEMÉLYEKET. Tel. 0744-208-846. (20063-I)

**MEZŐGAZDASÁGI MUNKA.** Magyarországra, Mezőhegyesre keresünk – hatvanéves korig – növény-ágazatba mezőgazdasági munkához szokott MUNKÁSOKAT. Szállítás, utazás, meleg ebéd biztosított. Párok, csoportok jelentkezését is várjuk. Fizetés: minimum 160.000 forinttól 220.000 forintig. Bővebb információ: Fekete Bálint, tel. 0740-018-955. (8097-I)

**KFT.** alkalmaz KERESKEDELMI ÜGYNÖKÖT, SOFÓRT. Tel. 0734-123-877. (20069-I)

**ELADÁSI ÜGYNÖKÖT és RAKTÁROST** alkalmazunk, B kategória kötelező. Tel. 0722-383-216. (8312-I)

**A KRISZTUSÉRT és EGYHÁZÁÉRT-CE SZÖVETSÉG SZOCIÁLIS MUNKÁSI** állást hirdeti időséssel való munkában (terep és irodai munka) – tel. 0755-146-711 – és PROGRAMKOORDINÁTORI állást szociálisan hátrányos fiatalok felzárkóztatására – tel. 0755-146-710. Jelentkezési határidő május 12. (62192-I)

## Tavaszi általános nagytakarítás: utcabeosztás a május 7–12. közötti időszakra

**Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala** általános tavaszi nagytakarítást szervez, amely során elszállítják a háztartásoknál felhalmozott hulladékot. A 2018. május 7–12. közötti időszakra vonatkozó utcaosztás:

**Május 7.:** Mircea Robu, I. Roman, I. Giurchi, L. Blejnari, David Rusu, Zöld, Virág, Szabadi, Földműves, Csíki, Alma, G. Ploesteanu, Gyümölcsfa, Hints Ottó, Szotyri József utcák;

**Május 8.:** Benefalvi, Kerekto, Solyom, Jegenye sor, V. Goldiş, V. Lucaci, Nagy Szabó Ferenc, C. Hagi Stoian, Serafim Duicu, Víztelep, Ibolya (Szentannai út térsége), Szentannai, Ștefan Cicio Pop utcák;

**Május 9.:** Kisremeteszei, Remeteszeg – Bese, I. Vescan, V. Săbădeanu, Éden, Csángó, Alsóforduló, Lóhere, Lucerna, Len, Görgény utcák;

**Május 10.:** Bőség, Govora, Patak, Gh. Șincai, Traian Moșoiu, Hóvirág, Szászsebes, Szabadság (a Cuza Vodă utca és a Harcsa utcai vasútátkelő közötti szakasz) utcák;

**Május 11.:** Villanytelep, a sportsarnok környéke, Tamás Ernő, Mátyás király tér, Sziget, Új Gát, Harcsa, Fűzfa utcák;

**Május 12.:** Ștefan cel Mare, Bolyai, Liceum, Petre Popescu, Bernády György, Krizantém, Fürdő, Sáros, I. Creangă, M. Kogălniceanu, Borsos Tamás, G-ral Gh. Avramescu, Padeș, Zafir, Dr. Kozma Béla utcák.

Kérjük a magánházak tulajdonosait és a tulajdonosi társulásokat, hogy takarítsák ki ingatlanjaikat, valamint a hozzájuk tartozó területet és zöldövezetet. A hulladékot helyezték ki a járdaszélre (kupacokban, kivéve az építkezési/bontási hulladékot), a szállítóeszközök számára könnyen megközelíthető helyre, a meghirdetett dátum előtti napon.

A fakorona-alakításból származó ágakat külön kell tenni, ellenkező esetben nem szállítják el. A hulladékot a meghirdetett program szerinti napon viszik el minden utcából.

A kijelölt időpont után kihelyezett hulladékot csak a köztisztasági vállalathoz (a Salubriserv Rt-hez) benyújtott előzetes megrendelés alapján szállítják el, a tulajdonosi társulásokat pedig megbírságozzák. Kivételes esetekben (időjárás, objektív okok miatt eltérés a meghirdetett programtól stb.) a program változhat.

A köz-, bel- és külkapcsolati osztály



## Május 4–6.: nemzetközi kertészeti kiállítás és vásár a marosvásárhelyi Sapientia egyetemen

A Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kara az ASSA-Divi Kft.-vel és Marosvásárhely Polgármesteri Hivatalával együttműködve május 4–6. között a koronkai campusban második alkalommal szervezi meg a nemzetközi dísznövény- és kertészeti kiállítást és vásárt. A rendezvény fő célkitűzése, hogy civilizált körülményeket biztosítson az érdeklődő vásárlóknak és a dísznövénytermesztőknek és -forgalmazóknak, illetve kertészeknek a találkozásra, és lehetőséget kínáljon a lehető legjobb minőségű termékek kiválasztására. Az eseményen jelen lesznek tájépítésre szakosodott, illetve kültéri és kerti bútorokat, játszótér tartozékokat, öntözőberendezéseket forgalmazó cégek is, továbbá zöldség-, gyümölcs- és dísznövénytermesztők, valamint kerti kerámiát gyártók is. A rendezvény keretében kézműves-kiállítást, gyermekek számára a dísznövények gondozásával kapcsolatos vonzó tevékenységeket szerveznek.

A kiállításra való eljutás megkönnyítése érdekében május 4–6. között a 26-os, a 27-es és a 44-es autóbuszjáratokon ingyenesen lehet a helyszínre utazni, amennyiben az ingyenes jegyet letöltik a [www.ms.sapientia.ro](http://www.ms.sapientia.ro) honlapról vagy a mellékelt fotót lementik a telefonjukra (Tichet gratuit – Ingyenes jegy). Az ingyenes jegyet felszálláskor felmutathatják a sofőrnek a mobiltelefonon vagy nyomtatott formában.

A köz-, bel- és külkapcsolati osztály

TÂRG ȘI EXPOZITIE DE  
**HORTICULTURĂ 2018**

**TICHET GRATUIT**  
LINIILE DE AUTOBUZ 26, 27, 44

**INGYENES JEGY**  
A 26-OS, 27-ES, 44-ES BUSZOKRA

**DÍSZNÖVÉNY 2018**  
KERTÉSZETI KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR

## A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

versenyvizsgát szervez az alábbi állás betöltésére:

**JOGTANÁCSOS – COR 261103 –**

egy állás meghatározatlan időre

A versenyvizsga időpontja: 2018. május 23., 11 óra.

Követelmény: felsőfokú végzettség

Részletek a [www.transilvaniaairport.ro](http://www.transilvaniaairport.ro) honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.



Marosvásárhelyi  
Rádió  
Románia  
[www.marosvasarhelyiradio.ro](http://www.marosvasarhelyiradio.ro)

**96 FM**  
**106,8 FM**  
**1323 AM**

A KERTKULTÚRA LEGYEN MINDENNAPJAINK RÉSZEI

**DÍSZNÖVÉNY2018**  
KERTÉSZETI KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR



KERTÉSZETI TERMÉKEK SZAKMAI TANÁCSADÁS  
VIRÁGKÖTÉSZETI BEMUTATÓ GYEREKFOGAI KÖZLÉSEK

**2018. MÁJUS 4-6.**  
HELYSZÍN: KORONKA, A SAPIENTIA EMTE ARBORÉTLUMA  
Értekezési megnyitót: május 4., péntek, 17.00 óra

RÉSZLETES INFORMÁCIÓK:  
WWW.MS.SAPIENTIA.RO  
WWW.FACEBOOK.COM/DISZNOVENY.SAPIENTIA

SZERVEZŐ: SAPIENTIA ORVOSI MATEMATIKAI ÉS INFORMATIKAI SZAKKÖZÖSSÉG  
PARTNER: MEGNOLIA, Biondy, TAGROSEL  
MÉDIAPARTNEREK: NÉPÚJSÁG, TV MUREȘ, ETV MUREȘ, Pajta Hírújság, Beppler

## FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó - információ -118-932  
- általános -118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség -0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) -0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat: -0265/210-177  
- gyermekeknek -0265/212-304  
- Optika-Optofarm -0265/312-436  
-0265/250-120  
-0265/263-351
- Optolens szemsebészet -0265/263-351
- Marmed járóbeteg-rendelő: -0265/250-344  
-0756-468-658  
-0729-024-380  
-0751-114-307
- Labor e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro
- Dora Optics -0733-553-976
- Dora Medicals -0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István -0265/222-446
- Lézerakupunktúra -0722-885-851
- Emma vendéglő, hidegtájak készítése -0265/263-021
- Prefektúra -0265/266-801
- RDS-RCS -0365/400-401  
-0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat -0800-801-929  
- vidék -0265/269-667
- Delgaz Grid -0265/200-928  
-0800/800-928
- Aquaserv: -0265/215-702  
- hideg víz-csatoma -0265/208-888  
- közönségiszegálat -0265/208-800  
- központ -08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal -0265/254-625
- Vasútállomás -0265/236-284
- Távoltsági buszjáratok -0265/237-774
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás -0265/215-119  
-0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) -0265/263-865  
koporsók, kellékek, -0745-606-215  
koszorúk -0745-606-269  
és halottszállítás -0745-609-830
- Melinda temetkezés -0741-615-661
- Onesti tér 12. sz., a Litoral mögött, teljes körű szolgáltatás -0740-263-907  
-0265/311-862
- Maros megyei RMDSZ -0265/264-442
- Thomas Hux sofőriskola -0265/262-907  
-0741-235-239,  
-0365/882-842
- Üveg-tükör szerelése, házhoz szállítás -0265/248-430
- Utazási irodák**
- MAORI turisztikai iroda -0365/440-528  
www.maori.ro e-mail: info@maori.ro
- Transervice -0265/216-242
- World Travel Shop -0265/216-768
- turisztikai iroda -0265/269-900
- Bálint-Trans -0745-611-999
- 9-17 ó. -0265/255-092
- Intertours -0265/264-011
- Royal GTS -0265/269-308  
0731-898-989  
Hu 0036-306-053-753
- Family Holiday -0365/449-833,  
-0749-922-887
- Thomas Hux utazási iroda -0365/882-842  
-0772-068-684
- Méltányos reklámdíj fejében  
állandó szereplője lehet  
a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.  
Várjuk jelentkezését  
a 0265/268 854-es telefonon.

A Surub Trade S.R.L. dinamikusan fejlődő csavargyárába keresünk munkatársakat a következő munkakörökbe:

## fémesztergályos

**Elvárásaink:**  
esztergályos, fémforgácsoló vagy fémmezmunkáló szakképesítés pontosság, megbízhatóság lojalitás

## gépbeállító, gépkezelő

**Elvárásaink:**

- megbízhatóság
- pontosság
- lojalitás
- tanulékonyság

**Amit kínálunk:**

- stabil, modern munkahely
- állandó fejlődési lehetőség
- versenyképes bérezés

**Előny, de nem feltétel:**

műszaki rajz alapfokú ismerete, lakatos, esztergályos, fémforgácsoló vagy fémmezmunkáló szakképesítés

A gépek kezelését megtanítjuk.

Önéletrajzok leadhatók személyesen a Surtec áruház vevőszolgálatán (Gh. Doja 145/a) vagy a cserefalvi Surtec vevőszolgálatán (Cserefalva, 115 szám), illetve e-mailben: productie@surubtrade.ro. További információ a 0742-074-194 telefonszámon.

## Versenyvizsga köztisztviselői állásra

**Koronka Polgármesteri Hivatala** – Koronka, Fő út 108. szám, Maros megye – az 1999. évi 188-as törvény értelmében versenyvizsgát hirdet egy megüresedett köztisztviselői állás betöltésére a polgármester szakapparátusa keretében, meghatározatlan időre:

• **I. besorolású, felső szakmai fokozatú tanácsosi állás** az urbanisztikai osztályon

**Részvételi feltételek:**

– az 1999. évi 188-as, újraközlött törvény 54. cikkelyében előírtak alapján

**Sajátos részvételi feltételek:**

– felsőfokú végzettség licenccdiplomával, építészet és urbanisztika vagy építőmérnöki szakirány

– legalább 9 év gyakorlat a végzettségnek megfelelő szakmában

**A versenyvizsgára a következőképpen kerül sor:**

– írásbeli vizsga 2018. június 4-én 10 órakor a Koronkai Polgármesteri Hivatalban

– az állásinterjú időpontját az írásbeli vizsga eredményének kifüggesztésekor tudatják.

A beiratkozási iratsomót jelen hirdetésnek a Hivatalos Közlöny III. részében való megjelenésétől számított 20 naptári napon belül lehet benyújtani: május 4-étől május 23-án 15 óráig. Bővebb felvilágosítás a 0265-243-152-es telefonszámon, e-mail: corunca@cjmures.ro

Primăria Municipiului Tîrgu Mureș  
Marosvásárhely  
Polgármesteri Hivatala

**Invitație / Meghívó**

**CINEMA 3D**  
**ÎN AER LIBER**  
**A legnagyobb 3D-s szabadtéri filmszínház**

**CEL MAI MARE CINEMATOGRAF SZABADTÉRI MOZI**

**JOI, 3 MAI 2018, ora 21:30 TEATRUL DE VARĂ TÎRGU MUREȘ**  
**Csütörtökön, május 3-án 21.30-tól Nyári színpad, Marosvásárhely**

Organizator: MARCOM FANTASTIC

**ACCESUL GRATUIT! A BELÉPÉS INGYENES!**

Târgu Mureș 88,2% Szovata 102,2%  
Marosvásárhely Szovata

r . a . d . i . o

Reghin 84,2% Sighișoara 104,3%  
Szászrégen Bejosevár

**Spălătorie și detailing auto**  
**Beltrand**

**autómosó és -kozmetika**

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

**Marosvásárhely**  
**Predal u. 97 sz.**

Telefon: 0265/223-902  
0740-393-060

all hits radio  
**atlasfm**  
TG.MUREȘ • MAROSVÁSÁRHELY

**GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!**

**106.4 FM**

/AtlasFmMures